

Doživeti in živeti

Zanimive razstave na prostem vabijo na soboške ulice. Skozi raznolike zgodbe lahko (po)doživite zanimivo preteklost in sedanost življenja v Murski Soboti in širše.

Foto: Aleš Cipot

Kakšno kopališče si želite?

»S knjigami smo lahko tam, kjer nikoli ne bomo«

Krog, kraj z zanimivimi običaji

»PRIJAZNA TRGOVINA v središču Murske Sobote s kakovostnimi lokalnimi pridelki in izdelki brez plastične embalaže. Trgovina s polnimi policami svežega sadja in zelenjave ter izdelkov za nego in dom. Nakupujte kot некоč.« S temi besedami vabi lično urejena in bogato založena trgovina Naša bauta, ki je vrata odprla na svetovni dan Zemlje. Podjetnica in lastnica trgovine Sara Sukič se namreč zaveda pomena trajnostnega in skrbnega pogleda na svet. Stranke je sprejela nasmejana in z napotki za nakupovanje, saj predlaga, da s sabo prinesete embalažo, kot so stekleni kozarci, posode za shranjevanje živil ter prazna embalaža od šamponov in čistil, ter seveda vrečko ali cekar. | Natalija Kreft

V BAKOVCIH je zaradi epidemioloških razmer prvomajska budnica tako kot minulo leto zadonela nekoliko drugače. Članice in člani Prekmurske godbe Bakovci so budnico zaigrali pred vaško-gasilskim domom in po drugih delih vasi. Ob tem so se bakovski gasilci z gasilskim vozilom vozili po ulicah in po zvočniku predvajali posnetke domačih godbenikov. S tem so tako glasbeniki kot tudi gasilci pričarali vsaj kanček tistega, kar smo sicer vajeni ob prazniku dela. | Melita Marič

V TEDNU, ko smo praznovali dan Zemlje, je tudi v Krajevni skupnosti Bakovci potekala tradicionalna čistilna akcija. Letošnje geslo ob dnevu Zemlje se je glasilo »Obnovimo Zemljo«. Ker je obeleževanje tega dneva odlična priložnost za pristen stik z naravo, so se tudi v Bakovcih zbrali krajanji, predstavniki številnih domačih društev, in po najboljših močeh pomagali očistiti okolico kraja. V kraju se je v zadnjem času nabrala večja količina smeti, ki so jih udeleženci čistilne akcije, razdeljeni v manjše skupine, tudi pobrali. Največ je bilo zbrane mešane embalaže in mešanih komunalnih odpadkov. Še vedno je v naravi nekaj divjih odlagališč, ki čakajo na odvoz. Upajo, da bodo ljudje v prihodnje bolj ozaveščeni in bodo lepše ravnali z naravo. | Aleksandra Grah

TRADICIONALNE SPOMLADANSKE OČIŠČEVALNE AKCIJE v Nemčavcih se je udeležilo več kot petdeset krajanov vseh generacij, a nekateri so po vasi čistili kar sami. Kot ugotavljajo na matični krajevni skupnosti, je množičen odziv morda pokazal, da po dolgi omejitvi gibanja ljudem manjka druženja. Največ odpadkov, odvrženih v naravo, je bilo v kompleksu nove industrijske cone in nekdanjega skladišča Petrola pri BTC-ju, začuda malo pa na cesti z Goriškega oziroma ob severni vpadnici v mesto. Zlasti so se izkazali najmlajši, ki so kar tekmovali v pobiranju odvrženih odpadkov. V Nemčavcih so pobrali okoli dva kubična metra različnih odpadkov, največ je bilo plastičnih predmetov in embalaže ter papirja, med vsem tem pa tudi trampolin, otroška hojica in plastični stoli. | Geza Grabar

V AVLI POKRAJINSKE IN ŠTUDIJSKE knjižnice Murska Sobota je do konca maja na ogled razstava Branka Šömena, pesnika, pisatelja, publicista in filmskega scenarista, ob 85-letnici rojstva. Na ogled so dela, romani, pesniške zbirke, esejistika, humoreske, knjige o prostožidarstvu, filmski scenariji, odlomki prozanih del ter revija Bruc, pri kateri je sodeloval kot avtor in sourednik, na fotografijah je na ogled tudi Brankova soba. Lani je izšla njegova nova knjiga, roman »Tišina za oči«. Branko Šömen danes živi med Zagrebom in Ljubljano, rad se vrača v Mursko Soboto, kjer je preživel otroška in večino mladostniških let. Še posebno rad obišče domačo knjižnico. | Aleš Cipot

POKRAJINSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA Murska Sobota je z literarnim dogodkom obeležila Noč knjige 2021, ki je zaradi epidemije potekala na kanalu YouTube knjižnice. Pogovor z avtorjem novele »Železna zibelka/Železna zibe« Milivojem Mikijem Rošem je vodil publicist, urednik in literarni zgodovinar Franci Just. Novela je izšla kot 23. knjiga knjižne zbirke Med Rabo in Muro, ki je namenjena slovenski manjšini na Madžarskem, zlasti porabskim bralcem. Knjige so praviloma tiskane v knjižni slovenščini in porabskem narečju. Avtor je v noveli stvarni motiv izseljenca povratnika povezal z magičnimi prvinami porabske ljudske folklorne, v kateri še živijo pripovedi o »čaralicah« in »čalérih«. Ključen in s pomenljivo simboliko prežet prizor kovanja železne zibelke s konca novele sporoča, da se človek zmore spoprijeti s svojimi »uroki« in da so mu dani ustrezni pripomočki, ki protagonistu in drugim vpletenim omogočijo pomiritev s preteklostjo in prehod v nov bivanjski cikel. | Melita Marič

Si želite živeti med odpadki?

KSENIJA GLAŽAR

Kljub rednemu ozaveščanju o pravilnem ločevanju odpadkov mestni inšpektorat pri delu opaža čedalje več nepravilno odloženih odpadkov v okolju, in sicer na javnih in gozdnih površinah.

Svetovalka za komunalni nadzor Ksenija Weiss pravi, da med najpogostejše napake odlaganja odpadkov, ki jih zaznajo, še vedno spadata nepravilno ločevanje komunalnih odpadkov ter nepravilno oziroma nezakonito odlaganje kosovnih odpadkov na javnih in gozdnih površinah. »Občani morajo odpadke ločevati ob uporabi namenskih zabojnikov in vreč,« opozarja. Med epidemijo so zaznali več nepravilno odloženih odpadkov na javnih površinah, zlasti embalaže ponudnikov hitre prehrane, in več odpadkov na gozdnih površinah (zlasti kosovni in gradbeni odpadki). Najbolj pereče lokacije, kjer je odloženih največ odpadkov v naravi, so cestni jarki v primestnih naseljih in gozdne površine.

Prizori, na katere ne moremo biti ponosni.

Kosovni odpadki sodijo v Zbirni center Murska Sobota

Občane in tudi obiskovalce pozivajo, naj z odgovornejšim ravnanjem prispevajo k čistemu okolju ter dosledno upoštevajo navodila za ločevanje in predajo odpadkov. Skupni cilj vseh je zmanjšanje odloženih odpadkov v okolju. Povzročitelje nepravilno odloženih odpadkov pozivajo, naj odpadke odlagajo v ustrezne zabojnike oziroma koše. Kosovne odpadke lahko občani oddajo v Zbirnem centru Murska Sobota, Obrtna ulica 40, 9000 Murska Sobota, ki je odprt od ponedeljka do petka med 9.00 in 18.00 ter ob sobotah med 8.00 in 14.00.

Prijava divjih odlagališč

Ksenija Weiss pojasni, da lahko lastnik zemljišča, ki na svoji parceli opazi nepravilno odložene odpadke oziroma večjo količino odpadkov (divje odlagališče), to prijavi mestnemu inšpektoratu (lahko tudi anonimno) na elektronski naslov ksenija.weiss@murska-sobota.si ali telefon 02 525 16 50. Lokacijo nato pregledajo in preiščejo ter poskušajo najti listinske dokaze o povzročitelju odloženih odpadkov. Če je povzročitelj znan, mu pošljejo poziv k odstranitvi odpadkov. Če tega ne stori, izdajo odločbo z globo ali opominom, odvisno od okoliščin prekrška. Če povzročitelja odloženih odpadkov ni mogoče ugotoviti, mora odpadke po zakonu o varstvu okolja odstraniti lastnik zemljišča. Če opazimo subjekt, ki nepravilno oziroma nezakonito odloži odpadke, zapišemo

ali poslikamo podatke registrske tablice avtomobila ter dejanje prijavimo mestnemu inšpektoratu. Globa v višini petsto evrov lahko doleti kršitelje, ki odvržejo odpadke v naravi oziroma odpadkov ne počistijo.

Med epidemijo več odpadkov

V zadnjem času se je, kot pravi mestna inšpektorica, količina odpadkov povečala. Vzroki se skrivajo v izrednih okoliščinah, ki so nastale zaradi zaježitvenih ukrepov, vladnih odlokov in prepovedi obratovanja gostinskih obratov.

Potrošniki so zaradi zaježitvenih ukrepov namreč spremenili navede, saj po vladnih odlokih hrane in pijače ne smejo zaužiti na mestu nakupa. Zato se umaknejo na javne površine, kjer so koši za odpadke hitro polni.

Opozarjajo še na pobiranje pasjih iztrebkov

Poleg vse večje količine odpadkov v naravi so pereča tema tudi pasji iztrebki, ki jih nevestni lastniki psov ne pospravijo. Če lastnik psa ne pobere pasjih iztrebkov, ga lahko doleti kazen v višini 125 evrov.

Med epidemijo so zaznali več nepravilno odloženih odpadkov na javnih površinah.

Kosovne odpadke lahko občani oddajo v Zbirnem centru Murska Sobota, Obrtna ulica 40, 9000 Murska Sobota, ki je odprt od ponedeljka do petka med 9.00 in 18.00 ter ob sobotah med 8.00 in 14.00.

Novo upanje

Po dobrem letu sem s prijateljem sedel pod senco mogočnih kostanjev pri Zvezdi v Soboti. Med pogovorom o trenutno najaktualnejših temah, kot sta »Si prebolel covid?« in »Si že bil cepljen?«, so mi misli vedno bolj bežale v krošnje mogočnih kostanjev, ki ne ozirajo se na epidemijo živijo novo pomlad, novo življenje in novo upanje. Kako prav smo imeli, ko ob rekonstrukciji Slovenske ulice nismo dovolili, da bi ta mogočna drevesa, te pričevalce soboške zgodovine posekali!

Žal je »sekanje« zgodovine Slovenije, Prekmurja in Sobote iz dneva v dan bolj prisotno v našem bivanju. In prav zaradi tega nosimo veliko odgovornost, da tega ne dovolimo. Da v to ne pristanemo zaradi preteklosti, sedanjosti in prihodnosti sebe in svojih otrok.

Ob odprtju ulične razstave o enem najbolj prepoznavnih arhitektov sinagoge Lipótu Baumbornu sem se po Slovenski ulici sprehodil z veleposlanikom Izraela. Razstava ne pripoveduje zgolj o prečudoviti arhitekturi, temveč je pričevalka o judovski skupnosti, ki je našemu mestu in pokrajini zapustila bogato in nepozabno kulturno, razvojno in zgodovinsko dediščino. Večina pripadnikov judovske skupnosti, ki so bili leta 1944 deportirani v koncentracijska taborišča, se nikoli ni vrnila pod krošnje svojih dreves v Soboti.

Ob dnevu zmage smo se z veleposlaniki Ukrajine, Gruzije in Ruske federacije priklonili pripadnikom Rdeče armade, žrtvam druge svetovne vojne, ki so padli, da lahko mi danes živimo v svobodi. Ko je spomladi leta 1945 brstelo drevje na dvoriščih vojakov tam nekeje od daleč in ko so po štiriletni moriji bile misli mladih vojakov že pri starših, dekletih in domačijah, so morali umreti tukaj – v Prekmurju. Tega preprosto ne moremo in ne smemo pozabiti.

Drage občanke, dragi občani!

Naša občina in naše mesto dobivata novo podobo! Vendar lepota ni sama po sebi umevna. Pravijo, da sta lepota in značaj podedovana! Prav zaradi tega ne smemo nikoli pozabiti tistih, ki so posadili »drevesa«, v katerih »varni senci« lahko zdajšnje generacije razvijamo občino in mesto. Spoštovanje preteklosti in upanje ter optimističen pogled v prihodnost naj bodo naše skupno vodilo!

Vaš župan,

dr. Aleksander Jevšek

Sprejeli pomembne odločitve

KSENIJA GLAŽAR

Na 17. redni seji mestnega sveta so mestni svetniki med drugim potrdili zaključni račun za leto 2020 in nove cene storitve pomoči družini na domu.

Mestni svetnik Jože Šadl (Desus) je v začetku seje predlagal, da se z dnevnega reda umakne četrta točka, v kateri bi mestni svetniki v drugi obravnavi obravnavali predlog odloka o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje Mestne občine Murska Sobota. Kot razlog umika je Šadl navedel povišanje cene. Na prejšnji seji mestnega sveta je razprava pokazala, da se je s spremembo tehničnih kriterijev spremenila (zvišala) cena komunalnega prispevka. Ker številne občine cen do roka, ki je bil sprva določen konec marca, še niso spremenile, je bil rok podaljšan. Zato Šadl meni, da bi se lahko ta točka uvrstila na dnevni red ene prihodnjih sej, predlagatelj pa naj medtem pripravi ekonomsko analizo in obrazložitev podražitve. Pobudi se je pridružil mestni svetnik Anton Slavic (Neodvisna stranka Pomurja). Točka je bila po glasovanju mestnih svetnikov umaknjena z dnevnega reda.

V drugi obravnavi o prizidku k Maximusu

V začetku seje so mestni svetniki v drugi obravnavi potrdili predlog odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta za trgovsko cono Murska Sobota – zahod (prizidava Maximus), ki ga je predstavila Barbara Potočnik Gajser iz mestne uprave. Sprememba odloka se nanaša na zemljišče velikosti enega hektarja na zahodni strani trgovskega centra Maximus, kjer želi investitor podjetje Dobel k objektu dograditi prizidek in na novo urediti parkirno ureditev.

Potrdili zaključni račun za leto 2020

Nato je Slavko Domjan iz mestne uprave predstavil predlog zaključnega računa proračuna Mestne občine Murska Sobota za leto 2020, ki so ga mestni svetniki po glasovanju potrdili. Po tem zaključnem računu znašajo realizirani prihodki in drugi prejemki 21.243.736,33 evra, kar predstavlja 79,86-odstotno realizacijo zastavljenega plana. Odhodki in drugi izdatki znašajo 21.667.900,25 evra, kar predstavlja 77,66-odstotno realizacijo zastavljenega plana. Pri tem je evidentiran presežek izdatkov nad prejemki v višini 424.183,92 evra in pomeni zmanjšanje sredstev na računih iz preteklih let. Novo stanje na računih iz preteklih let tako na dan 31. 12. 2020 znaša 893.019,75 evra. V letu 2020 je bilo za zagotavljanje tekoče likvidnosti treba najeti likvidnostni kredit. Najet je bil t. i. revolving likvidnostni kredit

(850 tisoč evrov), ki je omogočal večkratno črpanje in odplačevanje glede na potrebe v posameznem obdobju proračunskega leta. Pred iztekom leta je bil skladno z veljavno zakonodajo v celoti odplačan. Mestna občina je imela na dan 31. 12. 2020 za 6.795.542,33 evra neodplačanih anuitet dolgoročnih kreditov.

Kaj o zaključnem računu pravijo mestni svetniki?

V razpravi po predstavitvi zaključnega računa je bil mestni svetnik Bojan Petrijan (SDS) mnenja, da to ni prava pot in da je trošenja preveč. Mestni svetnik Jože Šadl (Desus) je povedal, da so bila v minulem letu številna področja uspešna, nekatera pa manj. Na manj uspešnih postavkah bi morali delati več in jim nameniti več sredstev. Anton Slavic (Neodvisna stranka Pomurja) je povedal, da je treba poskrbeti za čim prijaznejše življenje v občini, mladim pomagati pri izobraževanju, ustvarjati pogoje za nova delovna mesta ter varovati in obnavljati infrastrukturo, ki jo že imamo, in skrbeti za zdravo okolje. Vse to zahteva, kot pravi, široko povezovanje na več ravneh. Da se investicije v Murski Soboti izvajajo in imajo pozitivne učinke, in to tako v mestu kot tudi ob Soboškem jezeru, je povedal mestni svetnik Goran Milošević (SD). Opaža, da se oživlja tudi gospodarstvo. Mestni svetnik Zoran Hobljaj (SD) je opozoril, da lanskega leta ni mogoče vzeti kot merilo za normalno poslovanje, saj je bilo veliko dejavnosti okrnjenih. Na koncu razprave je župan Aleksander Jevšek pohvalil mestno upravo, da je realizirala proračun, saj to v minulem letu ni bilo enostavno; mestna občina je morala na nekatere prihodke celo pozabiti, na druge pa čakati po več mesecev. Med drugim je mestne svetnike spomnil, da so investicije, ki jih izvajajo v okviru Celostnih trajnostnih naložb, del strategije, ki jo je potrdil mestni svet, občani pa so predloge podali na šestnajstih delavnicah.

Zadolžitev javnega podjetja Komunala

V naslednji točki dnevnega reda so mestni svetniki potrdili predlog sklepa o podaji soglasja k zadolžitvi javnega podjetja Komunala, kar je predstavil Slavko Domjan iz mestne uprave. Javni zavod se lahko dolgoročno zadolži v višini 755 tisoč evrov za obdobje desetih let za izvajanje investicij in nakup nujnih osnovnih sredstev. Predvideni so dolgoročni kredit v višini

250 tisoč evrov ter finančni najemi za stroje in vozila v višini 505 tisoč evrov. Javno podjetje bo ob pomoči nabave novih in zamenjave dotrajanih osnovnih sredstev še naprej zagotavljalo kakovostno izvajanje gospodarskih javnih služb. Med drugim v letošnjem letu načrtujejo nabavo valjarja, stroja za barvanje talnih označb, servisnega vozila, tovornega vozila (kanaljeta) in servisnega vozila za potrebe pogrebne dejavnosti ter ureditev zaprtih in pokritih skladiščnih prostorov ter prostorov za potrebe izvajanja pogrebne dejavnosti in drugo. Sredstva za pokritje dolga mora javno podjetje zagotoviti iz neproračunskih sredstev.

Dodatki za delovno uspešnost direktorjem javnih zavodov

Zatem so mestni svetniki dali soglasje za izplačilo dela plače za redno delovno uspešnost direktorjem javnih zavodov Mestne občine Murska Sobota s področja šolstva, javne uprave, pravnih oseb javnega prava s področja kulture, regionalnih razvojnih agencij in zdravstva. Dali so tudi soglasje k predlogu o dodelitvi dela plače za delovno uspešnost direktorjev iz naslova povečanega obsega dela, in sicer direktorju javnega zavoda Razvojni center Murska Sobota za obdobje od 1. 2. do 30. 9. 2021 v višini 20 odstotkov osnovne plače. Povečan obseg del se navezuje na opravljanje rednih delovnih nalog direktorja v okviru že podpisanih pogodb o sodelovanju s partnerji, ki predstavljajo sestavni del letnega programa dela in finančnega načrta Razvojnega centra Murska Sobota. Povečan obseg dela direktor Bojan Kar izvaja že dalj časa in ga bo izvajal do konca mandata, tj. do 30. 9. 2021. Finančna sredstva za izplačilo po predlaganem sklepu so zagotovljena v okviru pogodbenega odnosa s SPIRIT Slovenija.

Enako soglasje so dali direktorju javnega zavoda RIS Dvorec Rakičan Robertu Celcu za obdobje od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2022 v višini 20 odstotkov njegove osnovne plače. Povečan obseg dela se navezuje na opravljanje delovnih nalog direktorja v okviru že podpisanih pogodb v delovnih skupinah na petih projektih, ki so sestavni del letnega programa dela in finančnega načrta RIS Dvorec Rakičan in v katere je direktor vključen. Finančna sredstva za izplačilo po predlaganem sklepu so zagotovljena iz projektov in ne bremenijo proračuna mestne občine.

Povišanje cene storitve pomoči družini na domu

Mestni svetniki so v nadalje-

Da se investicije v Murski Soboti izvajajo in imajo pozitivne učinke, in to tako v mestu kot tudi ob Soboškem jezeru, je povedal mestni svetnik Goran Milošević (SD).

vanju seje dali soglasje k določitvi cene storitve pomoči družini na domu in določitvi subvencioniranja cene storitve pomoči družini na domu za leto 2021, kar je predstavila Darja Kadiš iz mestne uprave. Ekonomska cena storitve pomoči družini na domu bo od 1. 4. 2021 znašala od ponedeljka do sobote 20,96 evra na uro, končna cena za uporabnika po odšteti subvenciji bo 6,70 evra na uro; cena storitve se je glede na lansko leto povišala za pribl. 13 odstotkov. Ekonomska cena storitve ob nedeljah in praznikih bo znašala 24,98 evra na uro, pri čemer uporabnik plača 8,31 evra na uro; nova cena pomeni povišanje glede na lansko leto za pribl. 29 odstotkov. Povišanje cen je posledica zmanjšanja obsega učinkovitih ur v letu 2020 in povišanja plač. Pomurske občine imajo v Sloveniji še vedno najnižje cene storitve pomoči družini na domu.

Energetska sanacija z javnim naročanjem

Mestni svetniki so sprejeli tudi sklep o zaključku razpisa javno-zasebnega partnerstva za izvedbo projekta pogodbenega zagotavljanja prihrankov rabe energije z namenom energetske sanacije, ki ga je predstavil Štefan Cigan iz mestne uprave. Javni razpis je bil objavljen januarja 2020 z namenom energetske sanacije javnih objektov v lasti mestne občine. Kot edini ponudnik se je prijavil konzorcij Petrol-Esotech. Ponudba zasebnega partnerja je odstopala od pričakovanj mestne občine, finančna konstrukcija investicije in delež sofinanciranja mestne občine sta bila občutno višja, kot so na občini pričakovali. Analiza je pozneje pokazala, da bi bila samostojna izvedba

po postopku javnega naročanja ugodnejša. Postopek je bil zato zaključen brez izbire.

Ukinitev statusa javnega dobra

Potrdili so tudi sklep o ukinitvi statusa javnega dobra, ki ga je predstavila Martina Caf Šaruga iz mestne uprave. Gre za nepremičnini, pri katerih je v zemljiški knjigi zabeležena zaznamba grajenega javnega dobra lokalnega pomena – občinske lokalne ceste, javne poti in kolesarske poti. V naravi gre za nepozidano stavbno zemljišče – zelenico in dovožno pot do zasebnega zemljišča površine 149 m². Nepremičnini sta bili v lanskem letu prodani lastniku sosednjega zemljišča (podjetje Novomat). Ker obstoječa zaznamba javnega dobra več ne ustreza dejanskemu stanju, ne predstavlja več dela javne ceste, javne poti in kolesarske poti, je treba zaznambo v zemljiški knjigi izbrisati.

Kadrovske zadeve

Med kadrovskimi zadevami so mestni svetniki dali pozitivno mnenje k imenovanju Zorana Hoblaja za direktorja javnega zavoda Dom starejših Rakičan. Za člana sveta javnega zavoda Gimnazija Murska Sobota je bil kot predstavnik lokalne skupnosti na območju, kjer ima šola sedež, imenovan Rok Brinar. V svet javnega zavoda Vrtec Murska Sobota so bili kot predstavniki ustanovitelja imenovani Bernardka Ružič, Aleš Kornik in Darko Rudaš. V odboru za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem je bila razrešena članica Renata Pinter Vertot, ki je v izogib morebitnemu konfliktu interesov dala odstopno izjavo, in za preostanek mandata imenovana Staša Horvat.

Odgovori na vprašanja in pobude mestnih svetnikov (17. redna seja)

Objavljamo odgovore na vprašanja in pobude, ki so jih člani mestnega sveta imeli na 17. redni seji mestnega sveta.

Vprašanja in pobude so imeli naslednji svetniki:

SLAVICA MEGLIČ:

Povedala je, da krožijo informacije, da naj bi na pogrebništvu hranili nekaj žar s pepelom pokojnikov, ki so želeli raztros pepela. Zato jo zanima, kdaj se bo začela ureditev prostora za raztros.

Odgovor mestne uprave:

Ureditev prostora za raztros pepela je trenutno v fazi priprave javnega naročila na portalu. Naročilo bo v teh dneh objavljeno. Po izvedenem javnem naročilu se bo pristopilo k izvedbi investicije, predvidoma v juliju. Rok izvedbe je šestdeset koledarskih dni, kar pomeni, da bodo dela predvidoma končana konec septembra. Mesto za raztros pepela na pokopališču je določeno, potrdili so ga predstavniki mestnih četrti in predstavljeno je bilo javnosti. Po podatkih javnega podjetja Komunala na raztros pepela trenutno čaka ena žara.

Trg zmage je lepo obnovljen, ampak ob klopih ni košev za smeti. Zato prosi, naj se koši namestijo.

Odgovor mestne uprave:

Ob obnovi Trga zmage v letu 2018 smo ob ponovni postavitvi obnovljene urbane opreme postavili tudi koše za smeti, in sicer kar šest, a so umeščeni ob zunanjih potkah, ker tako morebiten neprijeten vonj odloženih odpadkov ne moti ljudi, ki počivajo na klopih.

ZORAN KOS:

Povedal je, da ga stanovalci Kroške ulice v Murski Soboti sprašujejo, kako bo s to cesto, saj je ob deževju nov asfalt poplavljen in poln luž, ker voda ni odtekala. Stanovalci tudi sprašujejo, kako je z izvajalcem, saj je rok izvedbe že zdavnaj potekel. Verjame, da bodo pristojne službe vse ustrezno uredile. Upa, da ceste ne bo treba vedno znova popravljati. Meni, da je čas, da pristojne službe pristopijo k nadzoru, da bi bila cesta primerno urejena. Stanovalci Kroške ulice prosijo, da se jih o poteku del primerno obvešča.

Odgovor mestne uprave:

Vse nepravilnosti na novo asfaltiranih pločnikih in kolesarskih stezah sta v zapisniku evidentirala nadzornik in naročnik ter jih označila skupaj z izvajalcem. Vse nepravilnosti bo mor-

al izvajalec odpraviti na lastne stroške, v nasprotnem primeru bomo uporabili vse pogodbene ukrepe. Cestišče na Kroški ulici je bilo v teh dneh v celoti obnovljeno, na novo sta bila izvedena tako nosilni kot obrabni asfaltni sloj. S tem je zagotovljena dolgoročna obstojnost ceste in lokalne sanacije (popravila) ne bodo potrebne. Tudi to izvedbo sta podrobno strokovno nadzirala nadzornik in naročnik; če se izkaže, da je bila izvedena nekakovostno, bosta ustrezno ukrepala. Dela se izvajajo po pogodbenem roku, ki se izteče 20. maja 2021. Drži, da je bil rok vmes podaljšan zaradi obsežnejših okužb zaposlenih s koronavirusom in zimskih razmer. Prebivalci Kroške ulice so 21. aprila 2021 v poštne nabiralnike prejeli obvestilo s pojasnili glede asfaltiranja, zapor in nadaljnjih aktivnosti na Kroški ulici. O aktualnih aktivnostih so bili prebivalci in obiskovalci obveščeni tudi po medijih (spletni mediji, radio Murski val in spletna stran občine), po potrebi bomo z obveščanjem nadaljevali. Prebivalcem se ob tej priložnosti zahvaljujemo za strpnost.

O Lendavski ulici in območju, kjer je postavljen zunanji fitnes, je povedal, da so zadovoljni, ker je igrišče za mlade urejeno že dalj časa, prav tako košarkarsko igrišče in nekaj naprav za zunanji fitnes. Povedal je, da so prebivalci tega strnjenegega naselja izrazili željo, da bi namestili še vsaj deset podobnih naprav, kot so postavljene v Rakičanu pri domu starejših.

Odgovor mestne uprave:

V sprejetem občinskem proračunu za leto 2021 dodatne naprave za fitnes na območju Lendavske ulice niso predvidene. Na predlog Mestne četrti Ledava je v letošnjem letu predvideno: postavitve otroških igral – gugalnice, Lendavska 45b; zasaditev dreves in namestitev previsne gugalnice s postavitvijo klopi in košev na igrišču pri kriznem centru.

Pristojne službe je prosil, naj pregledajo Ulico Juša Kramarja, saj stanovalci pravijo, da ulica nima primernih označb, prav tako asfalt ni primerno urejen (veliko jam itd.). Prosi za ustrezno ureditev.

Odgovor mestne uprave:

Mestna uprava bo preverila ustreznost označb »stranskega kraka« Ulice Juša Kramarja in bo po potrebi zagotovila postavitev table za označitev ulice (po potrebi tudi z navedbo

hišnih števil). Namestitev hišne številke na objekt je dolžan po predpisih Geodetske uprave zagotoviti lastnik objekta. Hišno številko in tablico lahko lastniki objektov naročijo tudi na spletni stani: <https://e-uprava.gov.si/podrocja/vloge/vloga.html?id=1236>.

Kar se tiče stanja asfaltnege cestišča, je bilo to v preteklosti deležno številnih prekopov, nazadnje v lanskem letu za potrebe urejanja vodovodnega omrežja. Preplastitev ali celovita obnova cestišča z letošnjim proračunom ni predvidena, zato se bo najnujnejše izvedlo v okviru izvedbe sanacij občinskih cest, za kar je že izbran izvajalec. Hkrati bo mestna uprava uveljavljala morebitne reklamacije za izvedene prekope iz preteklosti, še zlasti iz lanskega leta.

BERNARDKA RUŽIČ:

Izpostavila je parcelo na območju med Krogom in Malimi Bakovci. Na parceli, ki je v lasti Krajevne skupnosti Krog in je gozdno zemljišče, je bilo odloženih za tovrnjak gradbenih odpadkov. Občinska inšpektorica si je območje ogledala in zadevo v reševanje odstopila pristojni državni inšpekciji. Prav tako je bila obveščena policija. Vendar je končni rezultat še vedno enak, povzročitelj ni bil odkrit in odpadki so še vedno tam. Ker krajevna skupnost v okviru čistilne akcije in z lastnimi sredstvi sama tega ne more urediti, predlaga, da se v takih primerih koristijo sredstva proračuna, ki so namenjena za sanacijo divjih odlagališč. Hkrati strokovne službe prosi, da proučijo možnosti za preprečevanje oziroma za zavarovanje območja, da v prihodnje na tovrstnih parcelah krajevne skupnosti ne bi prišlo do novih odpadkov.

Odgovor mestne uprave:

Kot poglobitve vzroke za nastanek divjih odlagališč gradbenih odpadkov zaznavamo zlasti brezbržnost, nezaveščenost in neustrezen odnos ljudi do okolja. Poleg vizualne neprivlačnosti predstavljajo grožnjo zdravju ljudi in narave, so eden krivcev za onesnaževanje virov pitne vode, prsti in zraka, kvarijo videz pokrajine ter povzročajo visoke stroške odstranitve. Dejavniki, ki spodbujajo nastanek divjih odlagališč, so dostopnost in ne prevelika oddaljenost zemljišč, ki niso gospodarno izrabljena in dajejo vtis, da so nikogaršnja. 7. aprila 2021 je bil v prisotnosti predsednice Krajevne skup-

Srečna, ker živi v Soboti

KARLO VRATARIČ

Daniela Mörec je zelo rada v naravi, zato ji ni vseeno za okolje. Je pripadnica tradicionalnih vrednot, ki največje veselje najde v družinskem krogu.

Prihaja iz Murske Sobote in je članica Socialnih demokratov. In kakšne so njene vrednote, ki jo vodijo v osebnem življenju? »Po duši sem pripadnica tradicionalnih vrednot, ki so mi bile dane v obrtniško-kmečki družini. Oče, ki je bil čevljar, mojster in družinski človek, me je znal že kot otroka usmerjati v poštenost, delavnost in nesebičnost. Vzgajali so me v duhu spoznavanja, kaj je dobro in prav. Svoboda in neodvisnost me vodita skozi življenje. Sem družinsko bitje in zdravje vseh me pomirja in osrečuje.«

»Navdihujejo me naši športniki, ki skrbijo za prepoznavnost Slovenije na svetovnem zemljevidu, in to veliko bolj kot politiki.«

Zelo rada je v naravi

Glasba je zanjo sproščanje in jo spremlja čez dan. Rada prisluhne domačim in tujim avtorjem zabavne in narodne glasbe, pomembno pa je tudi besedilo, ki ga pesem ponuja, saj pravi, da še dodatno poboža njeno dušo. Feri Lainšček in Ditka, Oliver Dragojevič, Vlado Kreslin in tudi mlajši slovenski glasbeniki, ki prihajajo na sceno, ji razvnamejo čustva. »V živo sem prisluhnila koncertom Jana Plestenjaka. Solze in smeh so preplavili dušo.« O priložnostnih dejavnostih tokratna sogovornica pravi, da je narava zanjo življenje, ki se znova in znova prebuja. »Skoraj dnevno hodim ob reki Ledavi in po Fazaneriji. Poslušam, opazujem, uživam. Z družino in prijatelji sem rada na vikendu na Vaneči, od koder je čudovit razgled vse do Boča in Slemen na Hrvaškem. Igranje taroka je naša sprostitev.«

Dogajajo se pozitivne spremembe

Pri razvoju lokalnega okolja meni, da močno vpliva na zadovoljstvo občanov. »Žal smo ljudje pogosto nezadovoljna bitja, čeprav se dogajajo pozitivne spremembe. Urejenost komunalne infrastrukture, skrb za čist zrak in zdravo okolje, stanovanjska politika ter omogočanje izobraževanja in zaposlovanja mladih prihajajo v ospredje lokalne politike. Globalno svet drvi v znan in predvidljiv scenarij uničenja planeta. Ko poslušam o katastrofalnih umah po svetu, s katerimi nas narava opozarja, da preveč stopamo v njene okvire, sem srečna, ker živim v svoji Soboti. Prekmurska kokoša glava je hvala bogu za zdaj nekoliko varnejša pred potresi, poplavami in razdiralnimi orkani.« Ob tem naproša občanke in občane, da skupaj poskrbimo, da na sprehodu ne odvržemo maske, odpadne vrečke ali drugih odpadkov; raje se pozdravljajmo in nasmihajmo mimoidočim, da bo svet lepši.

Zofka Kveder in Angela Merkel

Na vprašanje, kdo jo v življenju navdihuje ter zakaj, pove, da so to močne in temperamentne ženske, katerih dejanja pišejo zgodovino. »V slovenskem prostoru je bila to Zofka Kveder, borka za ženske pravice. V novejši zgodovini bi izpostavila prvo nemško kanclerko Angelo Merkel. Navdihujejo me naši športniki, ki skrbijo za prepoznavnost Slovenije na svetovnem zemljevidu, in to veliko bolj kot politiki. Največje zadovoljstvo najdem v družinskem krogu, ko besede in nasmehi vnukov odženejo vse slabo, kar se nam dogaja.«

nosti Krog opravljen ogled navedenega območja. Ob ogledu sta bili zaznani dve parceli z nepravilno odloženimi odpadki. Ena navedena parcela, kjer so bili odloženi gradbeni odpadki, je v zasebni lasti. Na podlagi tega je bilo reševanje problematike nepravilno odloženih gradbenih odpadkov odstopljeno v reševanje Inšpektoratu RS za okolje in prostor, ki je pristojen za odstranitev oziroma vodenje tovrstnih postopkov. Druga navedena parcela je v lasti Krajevne skupnosti Krog. Povzročitelja nepravilno odloženih odpadkov ni bilo mogoče izslediti, zato breme odstranitve oziroma sanacije prehaja na lastnika, torej Krajevno skupnost Krog, ki je del mestne občine. V mestni upravi bomo skupaj s predstavniki te krajevne skupnosti proučili možnosti za sanacijo ter ukrepe, ki bi preprečevali tovrstno poseganje oziroma odlaganje odpadkov v naravnem okolju.

ANTON SLAVIC:

Že nekaj časa je minilo, odkar so bili svetniki na seji mestnega sveta seznanjeni s pripravo zakonodaje za ustanovitev pokrajin. Mestni svet je župana zadolžil, naj predlaga oblikovanje strokovne komisije, ki bi v interesu Pomurja spremljala nastanek zakonodaje. V Neodvisni stranki Pomurja jih zanima, ali se na tem področju kaj dogaja.

Odgovor župana:

Pokrajinska zakonodaja je bila poslana vsem občinam, tudi Mestni občini Murska Sobotica. Rok za oddajo mnenja je konec julija, mestna občina bo pokrajinsko zakonodajo v tem času uvrstila na sejo mestnega sveta. Postopki so se med epidemijo covid-19 ustavili. Sprejem pokrajinske zakonodaje in njena implementacija zahtevata več časa, v vmesnem obdobju je bilo predlagano, da bi spremenili vsaj področje umeščanja objektov v prostor, ker je tu največ težav, ter pristojnost izdaje gradbenih dovoljenj prenesli na občine, kot je to urejeno v sosednji državi Avstriji.

DANIELA MÖREC:

Povedala je, da pred trgovino Mercator (Šoping) zadnje čase zaradi epidemioloških ukrepov nastajajo daljše vrste (omejeno število kupcev v trgovini). Padajo grde besede in nejevolja med ljudmi je velika. Vsi bi morali pokazati nekoliko več potrpljenja. Tudi prodajalke niso krive za nastalo situacijo. Trenutno je to edina živilska trgovina v mestu, saj je trgovina Mercator (Blagovnica) zaprta. Predlagala je, da bi občinske službe poskušale pozvati novega lastnika trgovine v Blagovnici, naj

novo trgovino SPAR čim prej odpre.

Odgovor župana:

V nekdanjih prostorih trgovine Mercator (Blagovnica) bo odslej trgovina SPAR, ki jo bodo predvidoma uredili in odprli v juniju.

BOŠTJAN BERLAK:

Pri sprejetju proračuna za leto 2021 so bila v načrtu pridobivanja nepremičnega premoženja predvidena sredstva za dovoz do parkirišč za stanovalce na Kocljevi ulici 10–14 v višini okoli 102.000 EUR. Zanima ga, v kateri fazi je ta zadeva in kdaj lahko stanovalci pričakujejo normalen dovoz.

Odgovor mestne uprave:

Pridobivanje zemljišč na Kocljevi ulici v Murski Soboti poteka, vendar je komunikacija z lastniki nepremičnin zelo otežena, saj prebivajo v tujini in pogosto menjavajo svoje pooblaščenke v Sloveniji za urejanje te zadeve. Drži, da je nepremičnina vključena v načrt pridobivanja za letošnje leto in je odkup nepremičnine potreben za ureditev dovozne poti oz. njenega koriščenja s pravne vidika, vendar žal kompleksnost zadeve, povezana s tujim lastništvom, ne pripomore k hitri rešitvi. V kratkem bo odprtitev poslovno-stanovanjskega objekta na Kocljevi ulici, kjer bo urejena pasaža omogočala dostop stanovalcev do stanovanjskih blokov na tem območju.

MAG. BRIGITA PERHAVEC:

O centralnem igrišču v mestnem parku je povedala, da je bilo narejeno izjemno strokovno, s strokovnim načrtom, igrala so varna, imajo dolgo življenjsko dobo, izdelana so iz kakovostnega lesa in pri nemškem proizvajalcu, najboljšem v Evropi. Resda je igrišče že staro, vendar je prepričana, da je javno podjetje Komunala doslej to igrišče zelo dobro vzdrževalo. Ker je celotno igrišče tudi neke vrste avtorsko delo, predlaga, da se o izpostavljeni problematiki povpraša projektantko. Igrišča ne predstavljajo samo igrala, ampak deluje kot celota. Se je pa v enem izmed prejšnjih mandatov občine zgodilo, da so še dodatno namestili nekaj igral. Na podlagi povedane je predlagala ustanovitev občinske strokovne komisije, ki bi vsako leto pregledala vsa igrišča in tako zagotavljala varnost otrok na igriščih.

Odgovor mestne uprave:

Vzdrževanje otroških igrišč – igral in površin – se izvaja kot gospodarska javna služba v javnem podjetju, in sicer na podlagi pogodbe, sklenjene med Mestno občino Murska Sobotica in javnim podjetjem Komunala.

Program vzdrževanja vsebuje tudi dnevne in mesečne preglede stanja igral in površin, ki jih izvaja vzdrževalec, ter letne varnostne preglede, ki jih za vzdrževalca opravlja pooblaščen strokovna institucija, ki vsako leto preverja skladnost igral in njihovega stanja s standardi, ki so predpisani za javna otroška igrišča. Do zdaj nismo bili seznanjeni s prijavo kakršne koli nezgode na otroških igriščih.

V sprejetem občinskem proračunu za leto 2021 so predvidena sredstva za realizacijo nakupa igral v mestnem parku, načrtovanega že v letu 2020. Gre za nakup šestih igral po predlogu strokovnih služb in vzdrževalca otroških igrišč javnega podjetja Komunala, ki bodo nadomestila dotrajana igrala. Po sklenjeni pogodbi z izvajalcem del bodo postavljena v maju. V naslednjih letih se bo nadaljevala posodobitev igral na igrišču v mestnem parku.

NIVES CAJNKO:

Predstavila je prošnjo krajanov Bakovcev, da bi pokosili visoko travo na pasovih levo in desno ob reki Muri.

Odgovor mestne uprave:

Mestna občina je pristojne službe obvestila o košnji brežine ob reki Muri. Zadevo bodo uredili v skladu z letnim planom dela. Mura je vodotok prvega razreda, zato je za njeno vzdrževanje odgovorna država. Ker se številne poti ob Muri uporabljajo tudi kot sprehajalne steze in rekreativne površine, mestna občina zagotavlja eno ali dve dodatni košnji. Tako bo tudi letos.

JOŽE ŠADL:

Zastavil je vprašanje, ki ga je prejel od stanovalcev Cankarjeve ulice. Dela na kmetijskih površinah so se spet začela in na tej ulici je ponovno stanje takšno kot takrat, ko so na to problematiko stanovalci te ulice že opozorili. Ponovno po njej teče težki promet s kmetijsko mehanizacijo, vozi se gnojnice itd. Stanovalce zanima, kaj je bilo urejeno oziroma kakšni bodo ukrepi, da se zadeva popravi.

Odgovor mestne uprave:

Občani z območja Cankarjeve ulice so s to problematiko mestno upravo že seznanili. Problematiko je na seji, ki je bila 12. januarja 2021, obravnaval tudi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki je na podlagi vseh prejšnjih ukrepov (ureditev kolesarskih povezav, izgradnja vzhodne obvozne ceste, promet kmetijske mehanizacije je povečan samo v mesecih sajenja in spravila posvekov) sprejel sklep, da prometni režim za zdaj ostane tak, kot trenutno velja. Mestna uprava je prav tako zaprosila mestni inš-

pektorat in policijsko upravo, da naj na Cankarjevi ulici pogosteje izvajata nadzor nad spoštovanjem določb zakona o pravilih cestnega prometa. Mestna uprava je prav tako naročila izvedbo prikritih meritev na območju Cankarjeve in Bakovske ulice v maju. Morebitne spremembe prometnih režimov (tovorni promet) na območju Cankarjeve in Bakovske ulice bodo preučene na podlagi pridobljenih podatkov prikritih meritev ter po potrebi ustrezno popravljene.

Že pred časom je opozoril na onesnaževanje območja severne brežine Kamenšnice, kjer se sprehaja vedno več ljudi, tudi s hišnimi ljubljenci. Na tem delu med vodno površino in nasipom bi bilo treba namestiti koše za smeti in koše za pasje iztrebke. Dodatno bi lahko redarska služba, policija in inšpekcija izvajale občasne obhode. Edini, ki so do zdaj na tem območju skrbeli za čistočo in red, so bili člani ribiške družine in člani društva Dahavski pingvini. Predlaga, da bi nastalo problematiko uredili in rešili z enostavnimi koši.

Odgovor mestne uprave:

Mestna uprava bo proučila ustrezno število košev za smeti (klasičnih in tistih za pasje iztrebke). V letošnjem letu so bili že zbrani predlogi ožjih delov za namestitev mikro-urbane opreme za območje celotne občine. Predlogov je veliko in znatno presegajo zmožnosti proračuna v letošnjem letu za ta namen.

Vsekakor bo mikrourbana oprema, še zlasti koši, nameščena ob poteh, ki jih uporabljajo številni sprehajalci oziroma rekreativci.

Južna brežina Kamenšnice je s prostorskim aktom opredeljena kot območje sonaravnega bivanja. Želi, da se to območje uredi ter da se omogočita navtični šport in turizem. Trenutno je situacija drugačna; rastje je posekano, dovozna pot je urejena, postavljena je rampa. Postavljajo se tudi trajni oziroma začasni objekti brez kakršnegakoli nadzora. Predlaga, da si ustreznega inšpekcija stanje ogleda in da se v najkrajšem času pripravi prostorski akt, ki bo vse točno opredelil ter definiral vsebine in namene, da bi lahko vse to nadzorovali in kakovostno izvajali.

Odgovor mestne uprave:

Glede priprave prostorskega akta pojasnjujemo, da je za celotno območje Kamenšnice oziroma Soboškega jezera že sprejet prostorski akt. Torej je na tem območju že v veljavi odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje

Kamenšnice ob Bakovski ulici (Uradni list RS, št. 67/2016 z dne 28. 10. 2016). Na podlagi tega prostorskega akta se lahko izdelujejo prostorske strokovne podlage in projektna dokumentacija za izvajanje raznih posegov.

Povedal je, da je pred časom govoril tudi o brežinah Kamenšnice na območju Expana in se ni zgodilo nič. Brežine so nevarne, saj ne govorimo več o brežinah, ampak že o podvodnem klifu. Sam je na razdalji od 4 do 6 metrov od roba izmeril globino klifa, ki je med 7 in 9 metri, to je dobesedno vertikalni klif, ki je življenjsko nevaren. V prostorskem aktu so stvari točno opredeljene, določene so višine in brežine na kopnem in v vodi. Meni, da je bilo v fazi izvedbe narejenih kar nekaj hudih napak in odstopanj, nekdo je mimo projekta izkopal nekaj deset tisoč kubičnih metrov gramoznega materiala in ga prodal. Brežine niso urejene v naklonih, kot bi morale biti (v prostorskem aktu je jasno določeno, da so brežine na suhem v razmerju 1 : 5, brežine v podvodnem delu najmanj 1 : 2). Na tem delu se igrajo otroci, le trenutek nepazljivosti je dovolj, da lahko pride do hude nesreče. Vprašanje je, kdo bo prevzel odgovornost, ko se bo zgodila tragedija.

Odgovor mestne uprave:

Z navedenimi ugotovitvami smo seznanili izvajalca del urejenega južnega dela Soboškega jezera ter obenem koncesionarja za izkop gramoza na Soboškem jezeru in lastnika zemljišča družbo Pomgrad.

Na zemljišču Mestne občine Murska Sobotica, kjer je brežina bila urejena v okviru projekta »Soboško jezero – ureditev južnega dela, sklop 1: Vrata v Pomurje – ureditev okolice«, ki ga je na podlagi javnega naročila občine izvedla družba Pomgrad, so bile brežine izvedene v skladu s projektno dokumentacijo. Glede na pretečen čas in nihanje gladine vode, ki lahko povzroči abrazijo obale in podvodnih brežin, je 4. maja 2021 izvajalec izvedel meritve in ugotovil, da je stanje trenutno še vedno v skladu z zahtevami projektna dokumentacije. Navedena projektna dokumentacija je bila izdelana v skladu s prostorskim aktom, odlokom o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje Kamenšnice ob Bakovski ulici (Uradni list RS, št. 67/2016 z dne 28. 10. 2016).

Čeprav območje južnega dela Soboškega jezera nima statusa kopalnih voda, na kar je posebej opozorjeno s tablam, bo mestna občina vsaj v poletnih mesecih tudi v letošnjem letu zagotovila navzočnost reševalca iz vode.

Poklon padlim vojakom

ALEŠ CIPOT

9. maja smo obeležili 76. obletnico zmage in konca druge svetovne vojne.

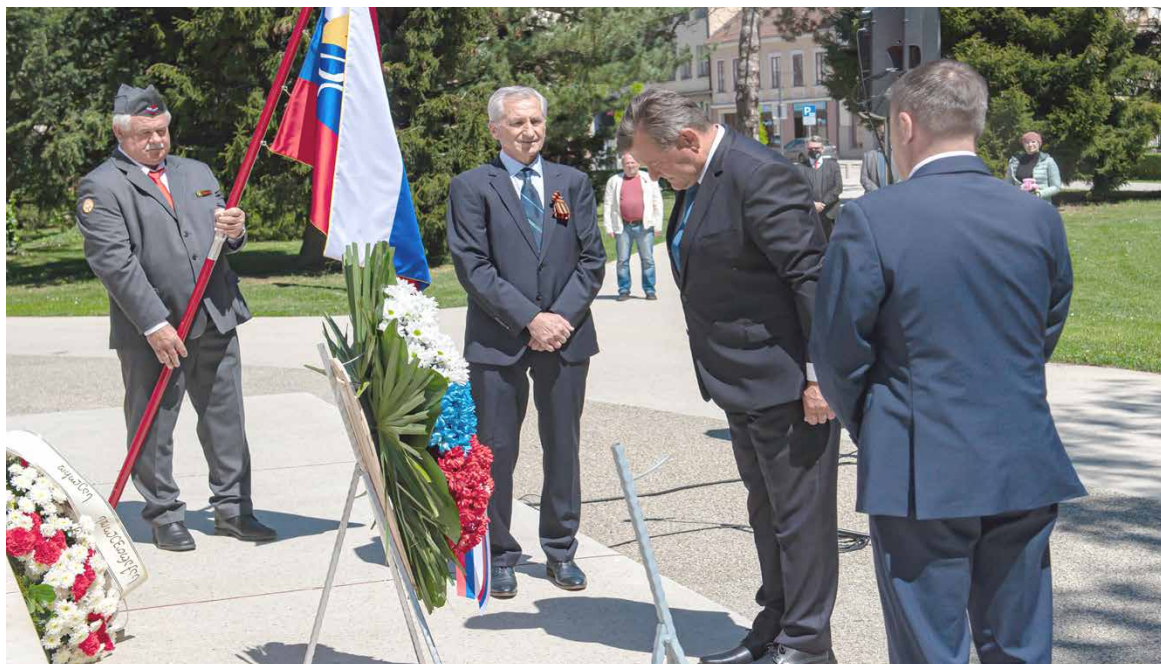
Padlim osvoboditeljem so se s polaganjem vencev pred spomenikom zmage poklonili župan dr. Aleksander Jevšek, veleposlanik Ruske federacije v Sloveniji dr. Timur Ejvazov, predsednik mestne organizacije Zveze borcev za vrednote NOB Damir Domjan in predsednik društva Slovenija-Rusija Urban Ocvirk.

Spet brez tradicionalne slovesnosti

Zaradi ukrepov za preprečitev

širjenja novega koronavirusa že drugo leto zapored ni bilo tradicionalne slovesnosti za širšo javnost. Delegacije so se padlim partizanom in vojakom Rdeče armade poklonile tudi na murskosoboškem pokopališču. Dan pred tem sta venec ob spomeniku zmage položila veleposlanika Ukrajine Mihajlo F. Brodovič in Gruzije Irakli Koplatadze.

9. maja 1945 je začel veljati sporazum o brezpogojni kapitulaciji Nemcev. Takrat se je v Evropi tudi uradno končala druga svetovna vojna. Ta dan v Evropi še danes praznujemo kot dan zmage nad fašizmom in nacizmom.

Župan Jevšek je s poklonom izrazil spoštovanje do padlih vojakov.

Tradicionalna slovesnost je že drugo leto potekala v okrnjeni obliki.

Spomin na holokavst še vedno živ

ALEŠ CIPOT

Na judovskem pokopališču je ob obletnici dneva, ko so iz murskosoboške sinagoge 26. aprila 1944 v koncentracijsko taborišče Auschwitz-Birkenau odpeljali predstavnike tukajšnje judovske skupnosti, potekala krajša spominska slovesnost.

Spominska slovesnost je potekala na pobudo judovske skupnosti v Sloveniji. Župan dr. Aleksander Jevšek in veleposlanik Izraela Eyal Sela sta skupaj s predstavnicama družin preminulih pripadnikov judovske skupnosti položila venec ob osrednjem spomeniku. S pietetnim dejanjem so se zbrani spomnili vseh meščank in meščanov, ki počivajo na tem pokopališču, in vseh, ki bi na njem počivali, a so jih v taborišču umorili. Molitve za vse preminule je izrekel rabin slovenske judovske skupnosti Ariel Haddad. Na nekoč številno judovsko skupnost nas danes spominjata le ohranjen del pokopališča, kjer je mestna občina leta 2015 preuredila spomenik z napisom, ter leta 2014 postavljeno spomin-

sko obeležje na Lendavski ulici. V središču mesta so od leta 2019 pred hišami družin Berger, Hahn in Frim simbolično postavljeni tlakovci spomina, t. i. spotikavci.

Spomin kot opomin

Veleposlanik Sela si je po slovesnosti v spremstvu župana na Slovenski ulici ogledal še ulično razstavo o življenju in delu arhitekta sinagoge Lipóta Baumhorna ter judovski skupnosti v Murski Soboti. Razstava je nastala v okviru projekta Rediscover, ki ga izvaja Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota. V mestu bodo poleg pričujoče razstave do konca maja izvedli še investicijo v ograjo na judovskem pokopališču in predstavitev nekdanje sinagoge z izkušnjo virtualne resničnosti.

Krajša spominska slovesnost za umorjene Jude v drugi svetovni vojni je potekala na judovskem pokopališču.

Nova gramoznica v Rakičanu

KSENIJA GLAŽAR

Javno je bil razgrnjen osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta za gramoznico Jezera v Rakičanu.

Stem se načrtuje nadzemno pridobivanje gramoza oziroma izkoriščanje mineralne surovine, ki predstavlja celoten postopek tehnološkega procesa, in sicer na območju južno od naselja Rakičan, tik ob avtocesti in v bližini farne prašičev Jezera. Območje je po dejanski rabi pretežno opredeljeno kot kmetijska zemljišča, kjer prevladujejo njive, neobdelano kmetijsko zemljišče, kmetijska zemljišča v zaraščanju ter kot drevesa in grmičevja, deloma tudi kot gozdna zemljišča. Trenutno se na območju nahajata manjši vodni površini v veliko-

sti 0,6 hektarja. Severna je nastala zaradi odvzemna gramoza za lokalne potrebe, južnejša pa je urejena kot manjši ribnik.

V prihodnosti rekreacijska dejavnost

Po idejnem rudarskem projektu gramoznice Jezera je skupna površina predvidenega območja pridobivalnega prostora okoli 68.400 m². Ob upoštevanju petrmetrskega odmika meje odkopavanja od meje predvidenega pridobivalnega prostora je površina območja odkopavanja ocenjena

na 61.300 m². Območje sestavlja ena sama litostratigrafska enota, brez pomembnih strukturnih in tektonskih elementov. Na površini ozemlja ležita humus in humusna glina, ki je debela od 0,30 m do izjemoma več kot meter. Pod plastjo humusa leži rjav limonitiziran pesek s posameznimi prodniki debeline od 0,40 do 1,90 m. Pod peščeno plastjo leži siv in sivo rjav nesortiran peščen prod. Povprečna debelina zgornjega peščenega proda je 10 m. Spodnji del sedimentov predstavlja sivo rjav ali rjav meljno peščen prod. Debelina

Blizu Soboškega jezera bo nastala nova gramoznica Jezera.

spodnjega dela je do 7 m. V celotnem predvidenem pridobivalnem prostoru gramoznice Jezera so zaloge proda po idejnem projektu ocenjene na okoli 776.160 m³ v raščenem stanju. Ob tem je treba odšteti že odkopane količine materiala v območju v količini vsaj 40.000 m³, kar pomeni končni obseg zalog v količini okoli 736.160 m³ v raščenem stanju. Pridobivanje gramoza s sprotno sanacijo in rekultivacijo

se bo izvajalo etapno ter prilagojeno naravnim danostim in optimizaciji tehnoloških procesov. Zaključena etapa mora predstavljati sanirano in rekultivirano celoto. Po končani eksploataciji bo območje namenjeno rekreacijski dejavnosti. Finančna sredstva za izdelavo predmetnega prostorskega izvedbenega akta je zagotovil naročnik, podjetje Pomgrad – GM iz Murske Sote.

Z biciklinon v varaš

NATALIJA KREFT

Prenovljena Slovenska ulica je z novo podobo pridobila novo vsebino. Ob tem so pri prenovi upoštevali trajnostna načela.

Tudi ob zasaditvi novih dreves so razmišljali trajnostno. Z večjih strešnih površin na Slovenski ulici se deževnica namreč zbira v ločeni padavinski kanalizaciji in se nato zajame v zbiralnikih deževnice. Od tu potem pasivno kapljično odteka do več bližnjih dreves. Morebitni presežek padavinskih voda se ob večjih nalivih preliva v lokalno ponikovalnico, kjer ponikne na kraju samem. Vsa prestrežena padavinska voda tako ne obremeni več kanalizacijskega omrežja v mestnem jedru. Dodatno so na drevesa nameščene zalivalne vreče, ki nova drevesa kapljično zalivajo. Na ta način je z isto količino porabljene vode dosežena večja korist za drevesa. Zalivalne vreče bodo delovale predvidoma do konca poletja. Zasajena drevesa bodo tako poskrbela za prijetno senco, zeleno barvo ulice in čistejši zrak v mestu.

Destinacija, ki naj jo vodi zelena misel

Slovenija spada med okolju najbolj prijazne države na svetu. Good Country Index jo glede na njen pozitiven doprinos k planetu in podnebju uvršča na četrto mesto med 154 državami. Vedno več je destinacij in ponudnikov, ki se vključujejo v Zeleno shemo slovenskega turizma – SLOVENIA GREEN.

Tudi Mestna občina Murska Sobota je v postopku pridobivanja znaka. Med drugim ima Murska Sobota vizijo trajnostnega mesta in daje velik poudarek trajnostnemu urbanemu prometu. »Simbolično smo na prvi pomladni dan pri turistično-informativnem centru postavili staro kolo s trajnostnim sporočilom v lokalni govorici. S tem želimo mimoidoče spodbuditi, da za prihod v mesto večkrat uporabijo kolo. Tudi vzdolž Slovenske ulice inštalacije s kolesom in zeleno zasaditvijo spodbujajo krajanke k zelenim (za)mislim. Pod sloganom NAŠE ZELENE NAVADE bomo ljudi še naprej nagovarjali in spodbujali k trajnostnemu delovanju,« pove Snežana S. Slekovec, zelena koordinatorka, strokovna sodelavka na Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota.

Zalivalne vreče bodo delovale predvidoma do konca poletja. Zasajena drevesa bodo tako poskrbela za prijetno senco, zeleno barvo ulice in čistejši zrak v mestu.

Naležite se nekaterih zelenih navad tudi vi. Med potepanjem uporabljajte javni prevoz, nove kraje pa raziskujte peš ali s kolesom.

Drevesa na Slovenski ulici so opremljena z zalivalnimi vrečami.

Kakšno kopališče si želite?

MELITA MARIČ

V letu 2021 želijo še popestriti dogajanje v murskosoboškem kopališču.

Ker želijo dodatno oživiti kopališče, so pri upravljavcu Komunali Murska Sobota v aprilu izvedli anketo, v kateri je med 8. in 27. aprilom sodelovalo 1331 anketirancev. Rezultati so pokazali, da si obiskovalci kopališča želijo, da bi ga odprli v začetku junija in da bi ostalo odprto vsaj do prve polovice septembra. Odpiralni čas naj bi bil daljši, in sicer od 8. do 22. ali 23. ure, na voljo naj bi bilo nočno kopanje. Anketiranci so izrazili željo po dodatnem paketu oziroma obliki vstopnic, večina je izrazila zadovoljstvo s trenutno ceno. Največ podpore za dodatno ponudbo so v anketi dobili glasbeni dogodki ob večerih ali vikendih, beach bar, nočno kopanje in prostor za piknike oziroma druženje večjih skupin. Kar 90 odstotkom bi bilo všeč veliko dogajanja in želijo si tudi, da kopališče predstavlja središče za vse generacije. Kopališče se jim zdi privlačno zaradi veliko zelenih površin in dreves.

Odprtje predvideno s prvim junijem

»Delovanje letnega kopališča

je odvisno zlasti od vremena. V spomladanskem času je treba izvesti investicijsko-vzdrževalna dela in zagon, v sezoni pa je kopališče treba upravljati tako, da kar najbolje služi namenu. Za investicijsko-vzdrževalna dela in upravljanje je Mestna občina Murska Sobota v proračunu za leto 2021 namenila 90.000 evrov. Kopališče bo za uporabo pripravljeno do konca maja, odprtje je predvideno s prvim junijem oziroma ob primernem vremenu, seveda če bodo epidemiološki ukrepi in omejitve to dovoljevali,« je povedal Tomislav Zrinski, direktor Komunale Murska Sobota.

Dodatna ponudba

»Dodatna ponudba, ki je predvidena v letošnjem letu, zanjo pa bomo namenili približno 35.000 evrov, bo popestrila dogajanje. Postavili bomo beach bar, prostor za otroške tabore oziroma različna praznovanja, igrišče za ulično košarko ter dodatne mobilne sanitarije za kopalce in goste lokala. Potrudili se bomo tudi vsebinsko obogatiti dogajanje ob bazenih in v nekaterih terminih podaljšati odpiralni čas. V naslednjih letih si želimo, da kopališče postane prijeten kraj za različne rekreativne in športne dejavnosti ter razvedrilo, ki lahko obogatijo dogajanje ob in v bazenu,« še pove Zrinski.

Kopališče bo za uporabo pripravljeno do konca maja, odprtje je predvideno s prvim junijem oziroma ob primernem vremenu.

Največ podpore za dodatno ponudbo so v anketi dobili glasbeni dogodki ob večerih ali vikendih, beach bar, nočno kopanje in prostor za piknike oziroma druženje večjih skupin.

Premislite, preden odvržete odslužene kavbojke

UREDNIŠTVO

Na svetu vsako leto izdelamo približno 150 milijard kosov oblačil in z njimi ustvarimo 93 milijonov ton odpadkov.

Kupujemo vedno več oblačil, v zadnjih dvajsetih letih se je potrošnja oblačil povečala za kar štiristo odstotkov, vedno več kupljenih oblačil pa sploh nikoli ne oblečemo ali jih oblečemo le enkrat. V Sloveniji v primerjavi z nakupom novih oblačil kupimo samo 0,62 odstotka rabljenih, le 0,12 odstotka pa si jih izposodimo. Nedavno so Pravična trgovina Slovenije, Ekologi brez meja in Focus organizirali prvi slovenski dan v rabljenih oblačilih. Pridružili so se mu tudi v Zavodu Korak naprej, ki ima svojo trgovino in šivalnico v pritličnih prostorih hotela Zvezda v središču mesta. Njihovo poslanstvo je povezanost z okoljem na način, da ga varujejo ob uvajanju in izvajanju pristopa ponovne uporabe. »Dobro desetletje osveščamo ljudi o ponovni uporabi tekstila in pohištva. Z dejavnostjo ljudem dajemo prostor, kjer oblačila in pohištvo prenovimo po njihovi

vih željah. Želimo si, da bi dan rabljenih oblačil postal tradicionalen. Za ta dan smo zaposleni oblekli delovne uniforme, ki smo si jih sami sešili iz odsluženih kavbojk,« je povedala Lea Cipot, ustanoviteljica Zavoda Korak naprej.

Ideje za ustvarjanje

Kaj vse lahko ustvarimo iz odsluženih oblačil, lahko spremljate na njihovi spletni strani korak-naprej.si, kjer objavljajo spretnostne filmčke, ki sledijo načelu DIY ali »do it yourself« oziroma naredi sam. Vabljeni v prostore Zavoda Korak naprej, da skupaj naredite korak naprej po poti ponovne uporabe s prenovljenimi in unikatnimi izdelki. Lahko pa neuporaben in poškodovan tekstil zgolj prinesete k njim! Vse strgano pokrpajo ali preoblikujejo v nove izdelke.

Lea Cipot je na dan rabljenih oblačil oblekla delovno uniformo, ki so jo v Koraku naprej sami sešili iz odsluženih kavbojk.

Tako želijo privabiti turiste ...

MELITA MARIČ

RIS Dvorec Rakičan v projektu BIODITOUR – Čezmejna trajnostna turistična doživetja, temelječa na biotski raznovrstnosti in aktivnem turizmu, sodeluje kot vodilni partner.

Projekt sloni na iskanju sozvočja med ohranjanjem biotske pestrosti čezmejnega območja in spodbujanjem razvoja njegovih najdragocenejših dobrin, tj. naravnih danosti. Obiskovalca želijo spodbuditi, da zaide z ustaljenih poti in obišče vključene novo urejene zelene lokacije čezmejne regije. Projekt BIODITOUR združuje dve slovenski in tri avstrijske organizacije. Poleg RIS Dvorec Rakičan v projektu sodelujejo še Občina Kidričevo, Energieagentur Weststeiermark, občina Deutschlandsberg in zavod Verein zur Förderung des Naturpark Raab.

Ohranjanje biotske raznovrstnosti

Z načrtovanimi aktivnostmi zatiranja tujerodnih invazivnih vrst bodo v prvi fazi poskrbeli za ohranjanje biotske pestrosti, nadalje pa

bodo vzpostavili t. i. točke BIODITOUR. V Pomurju bodo revitalizirali lokaciji dvorca Rakičan in Soboškega jezera. Ob brežini Soboškega jezera bodo odstranili neofite oziroma tujerodne rastlinske vrste. Ob podpori Mestne občine Murska Sobota bodo prav tako na lokaciji Soboškega jezera uredili BIODISPOTTING – ptičjo opazovalnico z lesenim podestom in ustreznimi informacijskimi tablam.

Učilnica na prostem

RIS Dvorec Rakičan je v okviru projekta že uredil učilnico na prostem, ki je zgrajena iz okoliških naravnih materialov. Učilnica je primerna za različno velike skupine otrok in odraslih. Služi kot prostor pedagoških in izobraževalnih ter kulturnih aktivnosti. Je primeren prostor za oddih pohodnikov, kolesarjev in obiskovalcev dvorca.

RIS Dvorec Rakičan je uredil učilnico na prostem.

Pitniki za čebele

V rakičanskem parku bodo postavili informacijske table, ki bodo opozarjale na prisotnost neofitov, ob tem bodo obiskovalce poučile o nekaterih prepoznavnih rastlinskih vrstah v par-

ku. Namestili bodo tudi pitnike za čebele iz odpadnih materialov in hotele za žuželke. RIS Dvorec Rakičan želi s projektom izkoristiti okoliške naravne danosti ter privabiti skupine gostov v okviru aktivnih in edukativnih turističnih dejavnosti.

S promocijo aktivnega trajnostnega turizma in vzpostavljeno sprehajalno oziroma kolesarsko potjo bodo Soboško jezero povezali z rakičanskim dvorcem. Projekt so začeli izvajati lanskega maja in bo trajal predvidoma do konca aprila 2022.

Turisti, Pomurje vas pričakuje

NATALIJA KREFT

Slovenska turistična organizacija za krepitev promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij Slovenije razpisuje javne pozive za sofinanciranje aktivnosti teh destinacij.

Na razpis se je minula leta uspešno prijavila tudi vodilna destinacija Pomurje oziroma vodilne turistične občine Moravske Toplice, Lendava, Radenci in Murska Sobota ter druga destinacija Jeruzalem oziroma Občina Ljutomer. V letih 2018 in 2019 je promocijski projekt za regijo uspešno prijavil in koordiniral TIC Moravske Toplice, minulo leto ZTR Lendava, letos je projekt pridobil Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota.

Številne aktivnosti za večjo prepoznavnost

V minulih treh letih je med drugim spletna stran Visitpomurje dobila novo podobo, tudi z novimi fotografskimi in video materiali. Občutno se je povečalo število sledilcev na družbenih omrežjih (Visit Pomurje na Facebooku in Instagramu), kar je rezultat pospešene spletne promocije in obiska vplivnežev. Lani so tako Pomurje na

svojih komunikacijskih kanalih promovirali Urška Fartelj, Manca Špik, Dejan Krajnc, Ana Vurcer, Mojca Mitev, Nives Orešnik, Klemen Hren idr. Ključne točke Pomurja so ob študijskem obisku oktobra lani obiskali še predstavniki turističnih agencij in novinarji iz Avstrije, Nemčije, Hrvaške in Slovenije. Aktivnosti digitalne promocije so se izvajale na domačem in tujih trgih (med drugim Avstrija, Nemčija, Hrvaška, Madžarska in Velika Britanija).

Tokrat pozornost na domačem gostu

Letos se je na razpis v imenu vseh pomurskih občin prijavil in projekt tudi uspešno pridobil Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota. Cilj razpisa je promocija turistične ponudbe regije na domačem trgu in dveh tujih trgih (Avstrije in Nemčije) ter povečanje obiska spletne strani in družbenega omrežja destinacije Pomurje. V

Da bi dodatno okrepili sodelovanje v promocijskih aktivnostih, so tudi letos k sodelovanju in sofinanciranju vabljeni vse občine v Pomurju. | Foto: www.visitpomurje.eu

načrt promocije, ki jo bodo začeli izvajati sredi maja, so vključeni oglaševanje po spletu in družbenih omrežjih, gostovanja vplivnežev, sodelovanje z novinarji oziroma objave v medijih (spletnih in tiskanih), nadgradnja spletne strani visitpomurje.eu ter oblikovanje in tisk novega kataloga destinacije.

Pomurje zeleno in varno

Načrtovane aktivnosti bodo podrobneje predstavljale trajnostno naravnano turistično ponudbo, kot so bogastvo raznolikih voda, neokrnjena narava, skriti kotički, biosferni rezervat, produkti v navezavi z ohranjanjem biodiverzitet ter kulturne vsebine in lokalni ponudniki. V ospredju promocije

bosta kulinarika in turizem na podeželju. Projekte v določenem deležu sofinancira Slovenska turistična organizacija, lastni delež pa prispevajo občine pomurskih vodilnih destinacij (Lendava, Moravske Toplice, Murska Sobota ter Ljutomer). Lani se je izvedbi projekta z deležem sofinanciranja prvič pridružilo še enajst pomurskih občin.

Heroji korone na ogled

ALEŠ CIPOT

Regionalni spletni mediji Sobotainfo, Mariborinfo, Ptujinfo in LjubljanaInfo so pred galerijo na Trgu kulture v Murski Soboti odprli potujočo razstavo o herojih korone.

Heroji korone so prostovoljci, ki so med epidemijo nesebično pomagali tistim, ki so pomoč potrebovali. Da bi njihove zgodbe lahko navdihovale še naprej, jih predstavljajo s potujočo razstavo, ki bo obiskala Mursko Sobotu, Maribor, Ptuj, Ljubljano in druga slovenska mesta. Odprtja razstave so se udeležili nekdanji direktor Splošne bolnišnice Murska Sobotu Bojan Korošec, zdajšnji direktor Danijel Grabar, župan Aleksander Jevšek ter heroja korone Monika Dobrijevič in Boštjan Mrzлак.

Razstava poseben navdih

Na Trgu kulture predstavlja zgodbe izrednih posameznikov. To so Tim Baumkirher za nesebično pomoč pri oskrbi okuženih starostnikov ter kolegialnost in solidarnost do so-

delavcev v domu starejših v Zidanem Mostu, Žiga Bizjak za požrtvovalno delo na oddelku za covid-19 Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, Renata Brdnik za vnemo pri šivanju in podarjanju zaščitnih mask, Lara Črnko za pomoč otrokom iz socialno šibkejših družin in zbiranje računalnikov, ki so učencem olajšali učni proces, Monika Dobrijevič za premagovanje težav in snovanje rešitev za kakovostno izvajanje pouka na daljavo, Denis Jerot in Mateja Danilovič za brezplačne tople obroke tistim, ki si jih sami niso mogli zagotoviti, Katja Koren Ošljak za izvedbo akcije Nihče brez, ki je številnim šolarjem omogočila ustrezno računalniško opremo za šolanje na domu, Saša Markoja Popelar in Robert Markoja za požrtvovalno prostovoljno pomoč pri prevozi hrane oskrbovancem mariborskega doma starej-

ših v rdeči coni, Boštjan Mrzлак za prostovoljno pomoč preobremenjenim in izgorelim sodelavcem na deloviščih za covid-19 Splošne bolnišnice Murska Sobotu, Barbara Novak za pomoč socialno šibkim posameznikom, družinam, brezdomcem, materinskim domovom in kriznim centrom, Bojan Povše za skrbno organiziranje vsakodnevnih prevozov kosil otrokom iz socialno šibkih družin, Alen Sever za nesebično pomoč pri oskrbi bolnikov v rdeči coni Splošne bolnišnice Murska Sobotu, Matilda Vernik za čudovito življenjsko energijo, ki navdihuje in premaguje vse ovire, Blaž Zmazek za idejo o vzpostavitvi platforme Razlagamo.si, ki pomaga odpravljati neenake pogoje učencev in dijakov pri poučevanju na daljavo, ter Olga Zver za požrtvovalno skrb za čisto perilo in oblačila oskrbovancev Doma starejših Lendava.

Ob odprtju razstave je pred galerijo nastala skupinska fotografija.

Monika Dobrijevič je premagovala težave in snovala rešitve za kakovostno izvajanje pouka na daljavo.

Kmetje z novim predsednikom

GEZA GRABAR

Danilo Meolic je postal predsednik soboške območne enote Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije. Od letos je tudi predsednik strokovnega odbora za prašičerejo pri Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije.

Meoličevi so znana poljedelsko-prašičerejska kmetija iz Bakovcev, saj njihova kmetija spada med največje in najuspešnejše v regiji. Na družinski kmetiji tri generacije obdelujejo 230 hektarjev njiv, v zaključnem krogu redijo 120 plemenskih svinj za pujske in do končne teže na leto spitajo okrog 2500 prašičev, nekaj sto jih prodajo kot odojke. Da bi povečali končno težo pitalcev na 125 kg in njihovo dobro počutje z več hlevske površine, so sredi okrog 800.000 evrov vredne investicije. Širijo hlev za pitance in na novo gradijo gnojno jamo. Kupili bodo kmetijsko mehanizacijo za zmanjšanje emisij amonijaka v ozračje z injiciranjem gnojevke v zemljo. Na njivskih površinah v prvi vrsti pridelujejo koruzo, pšenico, ječmen in oljno ogrščico, za pestrost v kolobarju skrbijo tudi z oljnicami in ajdo.

Po očetovih stopinjah

Oče Jože, ki je na kmetiji še vedno pomemben član, pomaga namreč pri različnih opravilih in kontroli v hlevu, je bil med drugim dva mandata predsednik mursko-soboške območne enote Kmetij-

sko-gozdarske zbornice Slovenije. Potem ko se je Danilo na listi Dejana Kuharja na volitvah konec leta uvrstil v svet murskosoboške območne enote, se je zavihtel še na mesto predsednika. Med številnimi funkcijami, ki jih v povezavi s kmetijstvom opravlja na lokalni in državni ravni, je funkcija podpredsednika strokovnega odbora za kmetijska zemljišča pri Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije; od letos je še predsednik strokovnega odbora za prašičerejo. Da je lahko vsem tem funkcijam kos in prek njih kar najbolje zastopa interese kmetov, mu na kmetiji že veliko pomaga sin Timotej, ki končuje študij na mariborski Fakulteti za kmetijstvo in bo čez čas postal mladi prevzemnik. V mozaik vsestranske uspešnosti kmetije so vpete mama Majda, žena Renata in hči Klementina, ki prav tako študira na isti fakulteti. Ker je lahko uspešen le dovolj izobražen kmet, imata univerzitetno kmetijsko izobrazbo tudi Danilo in Renata.

Državno zemljo enakomerno (raz)deliti

Že vrsto let Danilo Meolic spada med kmete, ki si prizadevajo za

spremembo zemljiške zakonodaje v smislu zakupnih pogodb za državno kmetijsko zemljo. Meni, da bi za zakup državne zemlje morali imeti vsi kmetje enake pogoje in možnosti, ne pa da nekaterim ta zakup samodejno podaljšujejo v nedogled. Hkrati imajo v zakupu več tisoč hektarjev. Tudi zakup državne zemlje bi moral biti omejen po površini, da bi do zemlje lahko prišli tudi mladi kmetje. Sicer ne bo nikoli mogoče odpraviti pomanjkanja kmetijskih zemljišč za kmetije, ki bi se v primarni kmetijski pridelavi lahko še širile. Kot še rad poudarja, v nobeni državi državne zemlje ne obdelujejo kmetijske gospodarske družbe, ki so v lasti tujcev. V Sloveniji je žal (še) tako. Meolic ml. se bo skupaj s člani sveta območne enote Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije zavzemal za tak razvoj pomurskega kmetijstva in podeželja, od katerega bodo imeli korist vsi prebivalci regije. Med drugim bi rad, da se končno uveljavi uvedba masnih bilanc. Kot pravi, mora potrošnik poznati poreklo hrane. Obljublja, da bo zastopal vse kmetijske panoge, in si želi, da bi celotno kmetijstvo ob pomoči državnih spodbud čim prej izšlo iz krize.

Danilo Meolic s sinom Timotejem.

Kmetija, ki velja za eno večjih v regiji.

Nepopustljivo srce zdaj bije na daljavo

Kot vsako leto tudi letos Zveza za srčno popuščanje (Heart Failure Association) pri Evropskem kardiološkem združenju (European Society of Cardiology) spodbuja obeležitev evropskih dnevov ozaveščanja o srčnem popuščanju (Heart Failure Awareness Days).

Evropski dnevi ozaveščanja o srčnem popuščanju bodo letos potekali v tednu od 10. do 16. maja 2021, in sicer v digitalni obliki ter s posebnim poudarkom na preprečevanju srčnega popuščanja ter na učinkoviti in kontinuirani zdravstveni vzgoji bolnikov s to boleznijo. Zaradi epidemioloških razmer smo tudi sodelavci programa ozaveščanja in opolnomočenja o srčnem popuščanju 2020-2022 morali prilagoditi izvedbo dejavnosti kampanje Nepopustljivo srce in jo uporabnikom ponuditi v obliki spletnih predstavitev. Tako smo na spletni strani www.nepopustljivo-srce.si objavili številne dejavnosti, ki nudijo pomoč in podporo bolnikom z boleznimi srca in žilja. Med pomembnejšimi naj izpostavimo nadgradnjo spletne strani, kjer predstavljamo ambasadore programa, njihovo delo ter podporo programu, sodelovanje sodelavcev pri nacionalnem spletnem strokovnem srečanju o srčnem popuščanju ter videozapise pogovorov z zdravniški specialisti z različnih področij medicine o težavah, pomislekih in dilemah bolnikov s kroničnimi boleznimi med epidemijo covid-19.

Logotip evropskih dnevov ozaveščanja o srčnem popuščanju

Ocena potreb bolnikov

V marcu 2021 smo sodelavci programa sodelovali pri nacionalnem spletnem strokovnem srečanju Obravnava bolnika s srčnim popuščanjem, ki ga je organizirala Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji pri Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Doc. dr. Jerneja Farkaš Lainščak je predstavila novosti pri samooskrbi srčnega popuščanja s poudarkom na novih praktičnih priporočilih za obravnavo bolnikov s srčnim popuščanjem, ki so bila v reviji *European Journal of Heart Failure* objavljena v letošnjem letu, ter najobsežnejšo raziskavo v Sloveniji na tem strokovnem področju z naslovom Ocena potreb, znanja in veščin bolnikov s srčnim popuščanjem in obremenitev njihovih

neformalnih oskrbovalcev, ki je bila opravljena v Splošni bolnišnici Murska Sobota. Na podlagi izsledkov raziskave je bilo za bolnike s srčnim popuščanjem pripravljeno tudi sodobno zdravstvenovzgojno gradivo. Anita Vogrinčič Černezel je podrobno predstavila rezultate kvantitativnega dela omenjene raziskave in pojasnila zdravstvenovzgojno delo medicinske sestre v ambulanti za srčno popuščanje. Po udarila je vlogo neformalnih oskrbovalcev pri spremljanju bolnika, zagotavljanju podpore njegovi samooskrbi ter spodbujanju avtonomije pri odločitvah v zvezi z boleznijo. Še intimnejši vpogled v življenje z boleznijo je predstavila dr. Nataša Sedlar Kobe, ki se je usmerila v predstavitve ovir in spodbud, ki jih zaznavajo bolniki s srčnim popuščanjem in njihovi neformalni oskrbovalci. Za odlično pripravljen sklop predstavitev in dejstvo, da so predavateljice predstavile rezultate individualnega raziskovalnega dela, ki je mednarodno opaženo in citirano, so prejele pohvalo strokovnega odbora srečanja z naslednjim besedilom: »Pohvala interdisciplinarnemu timu iz Splošne bolnišnice Murska Sobota, ki je izvedel in predstavil obsežno raziskavo, ki je pokazala, kako zelo pomembna je kontinuirana in sistematična zdravstvena vzgoja bolnikov in tudi neformalnih oskrbovalcev, pri čemer imajo medicinske sestre oziroma zdravstveniki zelo pomembno in neprecenljivo vlogo. Čestitke celotnemu timu in uspešno delo naprej!« Hkrati bi radi poudarili, da je predstavljena vsebina – vloga učinkovite in kontinuirane zdravstvene vzgoje bolnikov in njihovih neformalnih oskrbovalcev – osrednja tema letošnjih evropskih dnevov ozaveščanja o srčnem popuščanju.

Na voljo videopogovori

Z željo, da bi bolnikom in njihovim neformalnim oskrbovalcem dali verodostojne informacije in nasvete v zvezi z epidemijo covid-19, smo pripravili in objavili videozapise pogovorov z zdravniški specialisti z različnih področij medicine, ki so odgovarjali na vprašanja uporabnikov v zvezi z epidemijo covid-19 in (samo)oskrbo njihovih kroničnih bolezni. V videopogovorih so sodelovali dr. Emil Pal, predstojnik infekcijskega oddelka Splošne bolnišnice Murska Sobota, ki je spregovoril o koronavirusni bolezni, poteku bolezni pri bolnikih s kroničnimi boleznimi ter pojavu gripe v zimskem času. Prof. dr. Mitja Lainščak, vodja oddelka za kardiologijo na internem oddelku Splošne bolnišni-

Ambasadorji projekta, o katerem lahko več spremljate tudi na www.nepopustljivo-srce.si.

Doc. dr. Jerneja Farkaš Lainščak je predstavila novosti pri samooskrbi srčnega popuščanja, ki so bila objavljena v reviji *European Journal of Heart Failure*.

ce Murska Sobota, je predstavil koristne nasvete za bolnike z boleznimi srca in žilja ter informacije v zvezi z omejitvami obsega obravnave bolnikov s kroničnimi (srčno-žilnimi) boleznimi v zdravstvenih ustanovah med epidemijo covid-19. Doc. dr. Jerneja Farkaš Lainščak, vodja raziskovalne dejavnosti v Splošni bolnišnici Murska Sobota, je predstavila priporočljiva vedenja za učinkovito samooskrbo bolezni pri bolnikih s srčnim popuščanjem in vedenja z vidika preprečevanja širjenja okužb z novim koronavirusom (SARS-CoV-2) ter svetovala o cepljenju kroničnih bolnikov. Prim. asist. Daniel Grabar, direktor Splošne bolnišnice Murska Sobota, je spregovoril o tem, kako deluje bolnišnica in kakšna je obravnava bolnikov vseh stanj med epidemijo. Videozapisi so na voljo na tem spletnem naslovu: <https://www.nepopustljivo-srce.si/zivljenje-s-srcnim-popu-scanjem>.

Najbolj citiran znanstveni prispevek

Še zlasti smo ponosni, da je uredniški odbor znanstvene revije *European Journal of Cardiovascular Nursing* podelil nagrado za najbolj citiran znanstveni prispevek v njihovi reviji v letu 2019 prispevku z naslovom: Factors related to self-care behaviours in heart failure: A systematic review of European Heart Failure Self Care Behaviour Scale (EHFScBS) studies. Kot avtorji prispevka so sodelovali prof. dr. Mitja Lainščak, doc. dr. Jerneja Farkaš Lainščak in dr. Nataša Sedlar Kobe, poleg njih pa še strokovnjaki švedskih univerz v Jönköpingu in Linköpingu. Ob koncu naj dodamo še vabilo članom društev upokojencev in drugim zainteresiranim posameznikom k sodelovanju na področju ustvarjanja ročnih in literarnih del, ki smo ga prav tako objavili na spletni strani <https://www.nepopustljivo-srce.si/novice/vabi>.

lo-k-sodelovanju-v-okviru-medijske-kampanje-nepopustljivo-srce in kjer je navedeno, kako se nam lahko pridružite. Vabimo vas, da v tednu, ko obeležujemo evropske dneve ozaveščanja o srčnem popuščanju, sami naredite nekaj koristnega za svoje zdravje in ste telesno dejavni (hoja, nordijska hoja, kolesarjenje, tek itd.) ter na ta način podprete aktivnosti našega programa. Ko bodo epidemiološke razmere to dopuščale, bomo pripravili literarni večer z razstavo izdelkov ročnih del in v živo spregovorili o izzivih, ki nam jih vsem (tako bolnikom in njihovim svojcem ter tudi zdravstvenim delavcem) prinaša epidemija covid-19.

Ana Šabjan, dipl. ekon.,
Center za zdravje in razvoj Murska Sobota
doc. dr. Jerneja Farkaš Lainščak,
dr. med., spec. javnega zdravja,
Splošna bolnišnica Murska Sobota

»S knjigami smo lahko tam, kjer nikoli ne bomo«

ALEKSANDRA GRAH

V društvu Argo, ki že dve desetletji deluje na področju umetnosti in kulture, spodbujajo humanistično obravnavo, promocijo in razvoj neposrednega okolja ter intelektualno in kulturno poseganje v širši prostor. Na ta način želijo prispevati k razvoju družbene skupnosti in združevanju občanov.

Argo, društvo za humanistična vprašanja, predstavljajo predsednica Simona Cizar, Norma Bale, Dragica Haramija, Franci Just, Feri Lainšček, Vesna Radovanovič in Darka Tancer-Kajnih. S člani društva smo se pogovarjali o njihovi vlogi v našem kulturnem prostoru in o načrtih za prihodnost.

Društvo Argo že več let uspešno deluje na področju kulture. Od leta 2016 je v vlogi organizatorja literarnega festivala s 25-letno tradicijo Oko besede, ki Mursko Soboto s prepletom številnih uspešnih literarnih peres spremeni v pravo vrelišče ustvarjalnosti. Kaj je v teh letih festival najbolj zaznamovalo?

Programska vodja festivala Oko besede dr. Dragica Haramija: Gotovo so ga najbolj zaznamovali pisatelji in pisateljice, ki prihajajo na festival. Sicer festival zaznamujejo tri vsebinske stalnice: podelitev večernice, simpozij ter nastopi avtorjev po osnovnih in srednjih šolah, od lani tudi v vrtcih.

V društvu se predstavljate s široko paleto aktivnosti in programov. kateremu delu dajete največji poudarek?

Predsednica društva Simona Cizar: Društvo na področju kulture in umetnosti deluje že polni dve desetletji in v tem času so nastali številni projekti. V okviru projekta EPK Maribor 2012 in partnerskega mesta Murska Sobota so nastale »Murske balade in romance«, štirinajst novih skladb, zgrajenih na izročilu obmurske panonske glasbe. V letu 2014 je društvo izdalo »Mislisce: deseti pravlic« pisatelja Ferija Lainščka, ki jih je v prekmurščino prestavila Vesna Radovanovič. V zadnjem času smo osredotočeni na dve izpostavljeni aktivnosti – srečanje slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede, ki ga programsko vodi dr. Dragica Haramija, in knjižno zbirko Med Rabo in Muro, ki jo ureja in koordinira Franci

Just. Jubilejno 25. srečanje slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede 2020 smo uspešno izvedli v dneh od 24. do 26. septembra 2020. Priprave nanj med pandemijo koronavirusa so od nas zahtevale veliko dodatnega dela, še zlasti pri skrbi za varovanje zdravja udeležencev in tudi uvedbi nekaterih tehničnih novosti, kot je spletni prenos festivalskih dogodkov v živo, tudi prek Facebooka. Dejavnosti smo bili še na družbenem omrežju, zelo dobro je urejena naša spletna stran, za kar se zahvaljujem zunanjemu sodelavcu Antonu Haramiji Ivčetiću. Celostno podoba festivala je oblikoval dolgoletni sodelavec Črtomir Just. Kot 23. knjiga v knjižni zbirki Med Rabo in Muro, ki jo pripravlja društvo Argo, je v decembru 2020 v nakladi 600 izvodov izšla knjiga Milivoja Roša z naslovom »Železna zibelka/Železna zibe«. Društvo Argo je brezplačne izvide dostavilo Zvezi Slovencev na Madžarskem, ki jih je kot knjižni dar razdelila med bralce tednika Porabje in drugim naslovnikom v Porabju. Preostali del naklade je bil po oddaji obveznih izvodov predan v distribucijo v Sloveniji, tako da bo knjiga dostopna tudi v knjigarnah in knjižnicah v matični domovini. Zaradi epidemioloških razmer v državi in Evropi žal nismo mogli izvesti predstavitev knjige v Monostru ter Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota, kar načrtujemo v letu 2021, ko bodo razmere to dopuščale.

Posebno mesto ima knjižna zbirka Med Rabo in Muro.

Programski vodja in urednik knjižne zbirke Med Rabo in Muro Franci Just: Knjižna zbirka je v dvaindvajsetih letih izhajanja postala pomemben duhovni most med Slovenci na Madžarskem in matično domovino, z izborom kakovostnih in hkrati komunikativnih literarnih del pa tudi spodbuja bralno kulturo med porabskimi Slovenci. Vsebinski in jezikovni koncept zbirke je prilagojen porabskim jezikovno-kulturnim razmeram. Zaradi specifičnih jezikovnih razmer so literarna dela, objavljena v zbirki, natisnjena v knjižni in porabski slovenščini, kajti zlasti starejšim porabskim bralcem je porabski govor bliže kot knjižna slovenščina. Pri izboru literarnih del upoštevamo hori-

zont pričakovanja in recepcijski okvir porabskih bralcev, tako da zbirka prinaša kakovostna literarna dela priznanih slovenskih pisateljev, ki pa so hkrati bralsko odprta in komunikativna. V zbirki so kot avtorji sodelovali že tudi pisatelji, ki so za svoja dela prejeli najvišja slovenska literarna priznanja in nagrade (npr. Feri Lainšček, Milan Vincetič, Dušan Šarotar, Štefan Kardoš). Knjižni zbirki Med Rabo in Muro upravičeno pripisujemo del zasluga za ožvitev literarne dejavnosti porabskih Slovencev: na pobudo urednika knjižne zbirke so namreč nastala in bila v njej objavljena literarna dela porabskih pisateljev: dva romana Franceka Mukiča in knjižica kratkih zgodb Karla Holeca. Knjige iz knjižne zbirke prejmejo kot knjižni dar ob novem letu bralci časopisa Porabje ter porabske vzgojne, izobraževalne in kulturne ustanove. Zbirka nedvomno prispeva k utrjevanju in ohranjanju narodne, jezikovne ter kulturne identitete Slovencev na Madžarskem ter njihovega povezovanja z Republiko Slovenijo. Del naklade prejmejo tudi knjižnice v Sloveniji, s čimer zbirka v matičnem prostoru širi vednost o slovenski narodni skupnosti na Madžarskem in o Porabju, ki ga v Sloveniji žal še zmeraj slabo poznamo.

V sodelovanju z najboljšimi literarnimi ustvarjalci za otroke in mlade organizirate tudi obiske po osnovnih in srednjih šolah. Knjižničarji pravijo, da otroci na teh obiskih izjemno uživajo in po srečanju skorajda razgrabijo knjige s knjižnih polic. Kaže, da takšna literarna srečanja v živo povzročijo veliko pozitivnih premikov.

Koordinatorica obiskov literarnih ustvarjalcev v vzgojno-izobraževalnih zavodih Vesna Radovanovič: Gotovo taka srečanja pripomorejo k večji branosti avtorja, ki obišče šolo. Zato je trditev šolskih knjižničarjev, da otroci na teh obiskih uživajo, pravilna. Po nastopih avtorjev po šolah se tudi v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota znatno poveča izposoja predstavljenih del. Pa ne samo to, veliko otrok navdušeno pripoveduje, kaj vse so doživeli ob srečanju z avtorjem. Avtorji so z obiski prav tako zadovoljni, saj se organizatorji potrudimo, da jih vse to ne obremenjuje preveč. Anekdote ne dogodke na šolah so avtorji opisali v knjigi »Kdaj ste umrli«.

Društvo ARGO je letos s strani murskosoboške občine prejelo Priznanje za uspešno delo na področju kulture. | Foto: Aleš Cipot

V preteklih petindvajsetih letih je sodelovalo kar 31 različnih institucij, ki so gostile 136 avtorjev. Srečanj z njimi se je udeležilo čez 30.000 otrok in mladostnikov. Veseli nas, da veliko avtorjev z nami sodeluje že od vsega začetka in so se bralcem tako predstavili celo več kot desetkrat.

Stalnica festivala je podelitev večernice, nagrade za najboljšo mladinsko delo preteklega leta. Kakšna je njena literarna bera?

Programska vodja festivala Oko besede in žirantka dr. Dragica Haramija: Večerničina literarna bera je vedno odlična, kar vsako leto predstavimo na razstavi v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota. Javnost z njo seznanjamo s kakovostnimi slovenskimi otroškimi in mladinskimi novostmi. Vsako leto za blesti pet nominiranih del, med njimi seveda zasije večernica kot najpomembnejša vseslovenska nagrada na področju otroške in mladinske književnosti.

V okviru festivala organizirate tudi literarno in kritično delavnico za študente in dijake Mlade oči. Kakšen je odziv?

Simona Cizar: Organiziramo dve delavnici: literarno za dijake in kritično za študente. Menimo, da je treba tudi na tak način spodbujati ljubezen do branja. Pri dijakih in študentih je odziv zelo pozitiven in zanimanje za udeležbo na teh delavnicah raste. Naš namen je namreč, da

se mladi z literaturo ukvarjajo ne le kot bralci, temveč jo tudi ustvarjajo in o njej kritično premišlujejo.

Stalnica festivala so še burne razprave na simpozijih, ki tematizirajo aktualno problematiko slovenske mladinske književnosti.

Urednica revije Otrok in knjiga ter koordinatorica in moderatorica simpozija Darka Tancer-Kajnih: Simpozije od prvega festivala leta 1996 vsebinsko pripravlja revija Otrok in knjiga, ki je edina slovenska strokovna revija za vprašanja mladinske književnosti, književne vzgoje in s knjigo povezane medije. Skupaj z nekdanjo založbo Franc-Franc je bila pobudnica ustanovitve večernice ter je še danes skupaj z društvom Argo in Časopisno založniško hišo Večer solastnica te uveljavljene blagovne znamke. Na simpozijih običajno sodeluje sedem do osem referentov z različnih poklicnih področij, ki skušajo obravnavati tematiko osvetliti z različnih zornih kotov. Najpogosteje so v vlogi referentov literarni teoretiki, torej raziskovalci in univerzitetni profesorji, ter kritiki, pisatelji, knjižničarji, uredniki, prevajalci, pa tudi dramaturgi in režiserji radijskih, lutkovnih in gledaliških predstav ter filmov, skladatelji, psihologi, sociologi, filozofi, komedioografi, likovni kritiki, ilustratorji itd. Nabor obravnavanih tem je zelo bogat in širok, večina prispevkov je bila pozneje objavljena v reviji Otrok in knjiga. Letošnji simpozij bomo posvetili kritiki in vrednotenju mladinske književnosti, na sporedu

bo v petek, 24. septembra 2021. Na simpoziju bomo skušali odgovoriti na vprašanja, kdo lahko avtentično in verodostojno ocenjuje mladinske knjige in na kakšnih osnovah. Izpostavili bomo kriterije, ki so se uveljavili pri podeljevanju posameznih slovenskih nagrad na področju mladinske književnosti, in jih primerjali z nekaterimi najpomembnejšimi tujimi nagradami. Predstavili bomo različne vrste kritičnih zapisov, ki so namenjeni različnim naslovnikom. Posebno pozornost bomo namenili tudi poskusom sodobne cenzure in vzrokom zanjo, pa tudi krčenju prostora, ki ga mediji namenjajo kritiki. S preverljivimi podatki bomo odgovorili še na vprašanje, ali kritike in nagrade vplivajo na bralne interese mladih bralcev.

Z različnimi dogodki, ki jih organizirate, skrbite tudi za promocijo bralne kulture. Kakšna se vam zdita bralna kultura in bralna pismenost v življenju posameznika ter kako ju lahko negujemo?

Programska vodja festivala Oko besede dr. Dragica Haramija: Bralna pismenost je pomemben dejavnik kakovosti posameznikovega življenja, saj se le visoko pismen človek znajde v sodobnem svetu različnih informacij na različnih nosilcih. Pismenost se seveda ne navezuje zgolj na branje leposlovja, ki ga društvo Argo najbolj goji,

temveč tudi na vse druge dejavnosti, povezane s poslušanjem, govorjenjem, branjem in pisanjem. Pismenost negujemo od rojstva, najprej prek posrednikov, da bi nato sami postali posredniki, ki pismenost prenašajo na nove generacije.

Kje se po vašem mnenju začne razvijati bralna kultura?

Dr. Dragica Haramija: Najprej doma, nato v izobraževalnih ustanovah in knjižnicah. Treba je le imeti rad knjige. Pomemben je torej pozitiven odnos do branja, saj tako kultura rase.

Kaj naj storijo starši, ki želijo otrokom približati branje? Obstaja recept?

Dr. Dragica Haramija: Pogovarjanje je prvi korak k pismenosti; vse je treba poimenovati, razlagati moramo besede in jih pazljivo plesti v povedi. Odgovarjamo na vprašanja in dovolimo zastavljanje vprašanj. Kadar so takšna, da nanje ne znamo odgovoriti, poiščemo odgovore v knjigah, kar je temelj družinskega branja. Poiščemo recept za preprosto jed, saj se ob tem otrok uči tudi postopkov, bomo napise na javnih zgradbah, razlagamo prometne znake. Vse to je pismenost.

Tone Pavček je nekoč zapisal, da »brati pomeni početi podvige«.

Se s tem strinjate?

Dr. Dragica Haramija: Seveda je branje podvig, a naj bo prijeten in razburljiv, naj odpira obzorja. S knjigami smo lahko tam, kjer nikoli ne bomo, in v nas se ustvarjajo svetovi, ki jih brez knjig nikoli ne bi spoznali. Postajamo bolj razgledani, bolj strpni.

Se vam zdi, da je branje v času različnih spletnih medijev ogroženo?

Dr. Dragica Haramija: Tudi na spletnih medijih beremo, torej branje ni ogroženo. Branje leposlovja? To pa morda; a niso krivi le mediji, pač pa tudi odnos do branja.

Kakšni so načrti društva Argo?

Dr. Dragica Haramija: Člani društva smo si v letu 2021 razdelili zadolžitve za izvedbo 26. srečanja slovenskih otroških in mladinskih pisateljev in pisateljic Oko besede, ki ga bomo izvedli v septembru 2021. Vse dejavnosti bomo načrtovali tako, kot da jih bomo izvedli v živo, torej po potrebi tudi ob upoštevanju morebitnih ukrepov ali na daljavo. Pripravili smo program, ki ga bomo izvedli ne glede na okoliščine. Simpozij Vrednotenje (slovenske) otroške in mladinske književnosti bo vodila urednica revije Otok in knjiga Darka Tancer-Kajnih. Slavnostna podelitev 25. večernice bo tokrat delno namenjena predstavitvi petindvajsetih let podeljevanja večernice ter seveda letošnjim

Društvo je od leta 2016 organizator literarnega festivala Oko besede. | Foto: Aleksandra Grah

nominiranim in nagrajenemu delu. Literarnih matinej z nastopi pisateljev in pisateljic v vrtcih, na osnovnih in srednjih šolah ni mogoče povsem načrtovati, jih bomo pa izpeljali v živo ali pa prek platform, ki jih uporabljajo šole in vrtci. Literarna mesta so zanimiv sklop, ki bo letos posvečen Petru Svetini, Feriju Lainščku in novemu nagrajencu ali nagrajenki večernice 2021. Okrogli mizi bosta osvetlili priprave na projekt Slovenija, častna gostja dveh mednarodnih knjižnih sejmov v Bologni in v Frankfurtu; predstavljeno bo delo Sekcije za otroško in mladinsko književnost pri Društvu slovenskih pisateljev. Literarno-kritiško delavnico Mlade oči bomo izvedli v dveh sklopih: kritiško za študente in literarno za dijakke. Panonska pisateljska pot nas bo letos vodila do Lendave, kjer bo na razglednem stolpu Vinarium literarna matineja Nebo nad Pa-

nonijo. Organizirani bosta tudi dve razstavi Večerničina literarna bera in 25-letnica večernice v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota. Udeležence prejšnjih srečanj smo pozvali, naj napišejo kratko zgodbo o spominih na Oko besede in Mursko Soboto. Knjigo bo uredila Vesna Radovanovič in bo izšla v okviru srečanja. Društvo bo v sodelovanju z Zvezo Slovencev na Madžarskem pripravilo in izdalo 24. knjigo v knjižni zbirki Med Rabo in Muro. Predvidoma bo delo avtorice Norme Bale. Skladno z jezikovnim konceptom knjižne zbirke bo natisnjena v knjižni slovenščini in porabskem narečju. Dve tretjini izvodov bodo s posredovanjem zveze brezplačno prejele bralci časopisa Porabje ter porabske kulturne in izobraževalne ustanove, preostali izvodi bodo distribuirani v Sloveniji.

Poklon pomurski zdravnici

ALEŠ CIPOT
ALEKSANDRA GRAH

Srebrno priznanje Zveze slovenskih društev za boj proti raku zdravnici Edith Žižek Sapač.

Letošnja podelitev je potekala na slavnostni seji zveze, ki je potekala nekoliko drugače – virtualno. Kot pojasnjujejo v zvezi, so v Evropi in drugod po svetu rakave bolezni iz leta v leto vse večji javnozdravstveni problem. V Sloveniji je tako po ocenah Registra raka Republike Slovenije leta 2017 za rakom na novo zbolelo že okrog 15.000 ljudi. Častni govorec na omenjeni priredi-

tvi je bil predsednik Borut Pahor, ki se je za nesebično pomoč zahvalil vsem dobitnikom priznanj in jim čestital, da kljub težkim časom še naprej delujejo na področju preventive. Na predlog Pomurskega društva za boj proti raku je srebrno priznanje Zveze slovenskih društev za boj proti raku prejela Edith Žižek Sapač, dr. med., specialistka družinske medicine, zdravnica z izrednim poslušom

za varovanje in krepitev zdravja. Dostopna in vedno pripravljena pomagati je prostovoljka v več nevladnih organizacijah in direktorica Zdravstvenega doma Murska Sobota. Že vrsto let nesebično skrbi za zdravje ljudi v pokrajini ob Muri.

Požrtvovalno in predano

»Prejeto priznanje mi nalaga posebno odgovornost, saj pomeni, da je bilo moje delo opaženo in da ni le odraz strokovnega dela, temveč tudi dobrega timskega dela, medsebojnega spoštovanja in zaupanja. Krepitev zdravja ter preprečevanje in zgodnje odkrivanje rakavih bolezni so področja, ki se jih moramo lotevati požrtvovalno in predano, družbeno odgovorno in strokovno. To so solidarnost, zavzetost in občutek za sočloveka, spoštovanje, odgovornost – skratka, človečnost,« pravi zdravnica.

»Vedno nas morajo voditi vrednote, ki so prevečkrat samoumevne, a so ključnega pomena.« | Foto: Aleš Cipot

Najpogostejši raki pri nas (kože, prostate, debelega črevesa in danke, pljuč, pa tudi dojk) so leta 2017 predstavljali šestdeset odstotkov vseh ugotovljenih rakov. Skoraj polovico vseh rakavih bolezni bi bilo mogoče preprečiti z zdravim življenjskim slogom, redno udeležbo v presejalnih programih za raka ter tudi z življenjem v čim manj onesnaženem bivalnem in delovnem okolju.

Novim izzivom naproti

Cerop, Zeleni rudnik Pomurja, tudi po pregledu računskega sodišča ostaja zgodba o uspehu.

Po dobrih dveh letih revidiranja poslovanja javnega podjetja Cerop v obdobju med letoma 2015 in 2018 je revizija zaključena. Ker se je o tem v regijskih medijih obširno pisalo, smo se odločili, da vam predstavimo rezultate revizije, dosežene rezultate poslovanja ter ob tem širšo vlogo podjetja za pomurske občine kot ustanoviteljice in prebivalce ter vas neposredno nagovorimo v občinskih glasilih. Že pred izdajo revizijskega poročila je podjetje izvedlo večino ukrepov za odpravo pomanjkljivosti, ki pa so bile formalne narave. Iz tega razloga je sodišče v revizijskem poročilu podjetju Cerop naložilo zgolj tri ukrepe, ki jih je podjetje tudi že realiziralo. Tako je računsko sodišče konec marca 2021 izdalo še porevizijsko poročilo, v katerem je ocenilo popravljalne ukrepe javnega podjetja in 27 občin ustanoviteljic.

Nov elaborat cen javnih storitev

Ocenilo jih je vsaj kot delno zadovoljive, če že ne kot zadovoljive. Sicer pa smo z občinami ustanoviteljicami pristopili k odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti, ki jih je med revidiranjem ugotovilo računsko sodišče, in skupaj začrtali pot nadaljnjega dela podjetja. Podjetje je tako pripravilo nov, podrobnejši elaborat cen javnih storitev za leto 2020, pri čemer je za prebivalce regije pomembno zlasti to, da se kljub pričakovani rasti nekaterih storitev (elektrika, gorivo itd.), ki pomembno obremenjujejo stroške obdelave odpadkov, cena in s tem obremenitev gospodinjstev in gospodarstva v tem letu ne povečujeta. V podjetju smo v povezavi z zahtevami revizije pripravili načrt odprodaje praznih prostorov kot dela premoženja v Medgeneracijskem središču v Murski Soboti, ki je bil potrjen na zadnji seji skupščine podjetja. Občine ustanoviteljice so pripravile zahtevane sprememb aktov, ki se nanašajo na razmerje občin do podjetja Cerop, in jih v tem času pripravljajo za obravnavo na sejah občinskih svetov. Z vidika prihodnjega delovanja podjetja je izjemno pomembno tudi to, da sta bila na skupščini podjetja Cerop potrjena srednjeročni razvojni plan podjetja za obdobje do leta 2027 in poslovni načrt za leto 2021.

Odgovorno do okolja, zaposlenih in prebivalcev regije

Temeljno poslanstvo Cero-pa je varovanje okolja, prav na tem področju pa je podjetje v vseh letih obstoja doseglo izjemne premike pri ravnanju z odpadki na ravni regije in s tem v celoti izpolnilo okoljske cilje, zastavljene ob ustanovitvi. Ko-

ličina odloženih odpadkov in s tem obremenitev okolja sta se v desetih letih zmanjšali za 85 odstotkov, pri čemer se je količina vseh odpadkov, ki jih v podjetju obdelamo v enem poslovnem letu, povečala za 60 odstotkov! Ob takšnih rezultatih obdelave vseh vrst odpadkov je obremenitev gospodinjstev s stroški ostala med najnižjimi v državi, kar je svojevrsten obliž na socialno stanje v regiji. Pri tem je pomembno izpostaviti, da cene storitev niso nizke, ker podjetje slabo plačuje ljudi, ki delajo v res težkih razmerah, temveč je to zlasti odraz izjemnega prizadevanja vodstva podjetja, ki je našlo dovolj dobro plačanih naročil za storitve, ki jih podjetje opravlja na področju odpadkov zunaj regije. Tak pristop je tudi omogočil, da je podjetje Cerop dodatnih petdeset ljudi zaposlilo v času največje krize v Pomurju, ko je zaradi stečajev velikih družb (Mura, Panonka, Pomurka itd.) ostalo brez dela veliko razmeroma mladih ljudi, večina brez kvalifikacij in zlasti iz socialno šibkih okolij. Vse to je prineslo pomembno dodano vrednost, ki se odraža v letnih ekonomskih podatkih poslovanja podjetja, kjer je podjetje Cerop med najboljšimi v državi. Zaradi usmeritev podjetja, da izvaja tudi druge storitve, ki so neposredno povezane z odpadki, niso pa del javne službe (sortiranje, predelava blata iz čistilnih naprav, centri predelave in ponovne uporabe itd.), se podjetje po rezultatih uvršča med najboljša podjetja v regiji. Hkrati v dejavnosti že nekaj zadnjih let zaseda sam vrh z najvišjo boniteto po oceni vseh agencij, ki se s tovrstnimi ocenami ukvarjajo.

Celovito ravnanje z odpadki

To zajema zbiranje, prevažanje, obdelavo, predelavo in odstranjevanje odpadkov, vključno z nadzorom tega ravnanja. Učinkovito ravnanje z odpadki lahko bistveno prispeva k učinkoviti rabi virov in ti so bistvenega pomena za zadovoljevanje potreb človeške družbe ter zagotavljanje njenega nadaljnjega razvoja in obstoja. Podjetje Cerop je delovanje razširilo na vsa področja, opredeljena v hierarhiji odpadkovne piramide, tudi na področje predelave in ponovne uporabe, kjer smo med pionirji tovrstne zasnove v širši regiji. Naši cilji niso usmerjeni samo v ponovno uporabo stvari, temveč tudi na področje obnove (tudi starih stavb), kar močno zmanjšuje količine odpadkov na eni strani in na drugi omogoča z razmeroma majhnimi stroški pridobiti nove stvari in uporabne površine. Sem v širšem smi-

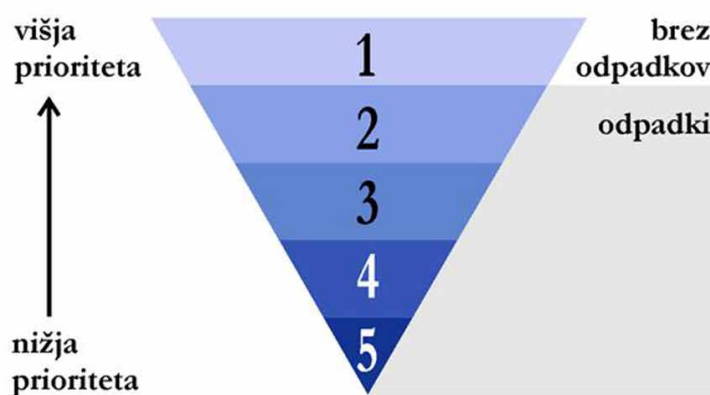

Podjetje je ob vseh težavah na področju odpadkov poslovno leto 2020 zaključilo pozitivno.

slu spada tudi ponovni zagon nekaterih dejavnosti, ki so bile v preteklosti del našega vsakdana, a so zaradi klavnih propadov podjetij prenehale delovati. Takšen primer sta popravilnica in pralnica, v našem primeru tudi »družbena prehrana«. Navedene dejavnosti se izvajajo v Medgeneracijskem središču v Murski Soboti (Mensana) in v okviru družbe Mensana d.o.o. – so. p. Vse te dejavnosti dopolnjujejo temeljno dejavnost podjetja Cerop na področju ravnanja z odpadki.

čali snovanje in uresničevanje novih ciljev na vseh področjih, ki so neposredno ali posredno povezana s področjem odpadkov. Pri tem je podjetje zasledovalo uresničitev ciljev popolne rešitve ravnanja z odpadki v regiji in uvajanje novih postopkov obdelave, ki se ne izvajajo nikjer drugje v Sloveniji. Zadovaljni smo, da je podjetje kljub epidemiološki krizi in ob vseh težavah na področju odpadkov z velikim angažiranjem vodstva in zaposlenih poslovno leto 2020 zaključilo pozitivno. Navedeno

količino odloženih odpadkov na odlagališču in se s tem približati cilju za leto 2025, ko naj bi odlagali manj kot 15 odstotkov vseh odpadkov. Kot v preteklih letih bomo tudi v prihodnje uspešno uresničevali okoljske, socialne in ekonomske zaveze. Navedeno bi bilo lažje uresničiti, če bi se področje izvajanja gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki v naši regiji izvajalo na enak način kot v preostalih regijah Slovenije. Drugje po Sloveniji je namreč znotraj regijskih

Hierarhija ravnanja z odpadki, ki se kot prednostni vrstni red upošteva pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi; vir: <https://www.gov.si teme/ravnanje-z-odpadki>

Gotovo je podjetje Cerop pri vseh teh vsebinah pred preostali v Sloveniji. Pri tem smo se zgledovali zlasti po podobnih projektih, ki uspešno potekajo v skandinavskih državah in tudi nekaterih jedrnih državah Evrope. Vse to nam je uspelo brez dodatnih finančnih obremenitev gospodinjstev in občin oziroma ob sočasnem nižanju cene javnih služb.

Pred novimi izzivi

Zaupanje in odkrito sodelovanje med podjetjem in občinami ustanoviteljicami sta vodstvu podjetja in zaposlenim omogo-

nam je uspelo zaradi kakovosti izvedenih storitev in zaupanja partnerjev. Kljub nenavadnim razmeram na trgu storitev, povezanih z odpadki, smo cene storitev uspeli zadržati na nizki ravni, obenem pa so omogočale pokrivanje stroškov naših storitev. Ogromno je k uspešnosti prispevala inovativnost, saj izvajamo procese obdelave odpadkov, ki jih drugi nimajo. V letu 2020 smo na prvo mesto postavljali funkcijo podjetja Cerop kot osrednje regijske ustanove na področju odpadkov, ki je povezana z okoljem. Ponosni smo, da nam je spet uspelo zmanjšati

centrov združeno izvajanje vseh treh gospodarskih javnih služb – zbiranja, obdelave in odlaganja odpadkov. Prav tak način omogoča najučinkovitejše ravnanje z odpadki in zaradi tega razmeroma nizke cene storitev za gospodinjstva.

»Varujmo okolje, saj si ga izposojamo od generacij, ki prihajajo za nami!«

Krog, kraj z zanimivimi običaji

KSENIJA GLAŽAR

Krog ima 1119 prebivalcev (2020) in spada med večja primestna naselja v občini. Kraj ima zanimivo zgodovino in številna društva.

Nekoč Veliki in Mali Krog

Na območju današnjega gručastega naselja sta v 14. stoletju bili dve naselbini: Veliki in Mali Krog, v zgodovinskih virih pa se omenjajo tudi Radostinci, ki so se domnevno nahajali v bližini Kroga. Do leta 1973 je h Krogu spadal zaselek Mali Bakovci, ko je bil uradno priključen Bakovcem.

Kako je Krog dobil ime

Najstarejša listina o Krogu iz-

vira iz leta 1298, v njej je kraj omenjen kot Kurug blizu Mure. Pozneje se omenja kot Korogh, Korongh in Korong. Korong v madžarščini pomeni lončarsko vreteno, kar nakazuje lončarsko tradicijo. V srednjem veku je bilo po knjigi Franca Vogrinčiča »Krog skozi stoletja« na današnjem območju Kroga naselje, kjer so se zbirali čuvaji velikan-skih površin rodovitnih polj. V času srednjeveških tegob (kuga, slabe letine in lakota) so se vile procesije od stare župnijske cerkve v Murski Soboti proti naselbini čuvajev, kjer so prosili za pomoč pred ujmami. Procesija je zavila okrog hiš takratne naselbine ter se vrnila v župnijsko cerkev v Murski Soboti. Tako je naselbina dobila ime Krog. Druga razlaga izvora imena je povezana z obliko naselja, ki tvori skoraj sklenjen krog.

Leta 1627 celo več prebivalcev kot Sobota

Ozemlje Kroga je bilo poseljeno že v antiki. Ob Muri so po Vogrinčiču našli ostanke antičnega vodovoda. Ob cesti Murska Sobota-Krog, severno od naselja, je mogoče zaslediti dve gomili. Tod so leta 1901 našli novce Hadrijana, Septimirja, Severja in Filipa Arabca.

Po vizitacijskem zapisniku iz leta 1627 je v Krogu takrat živelo 273 ljudi, celo več kot v Soboti (250 ljudi, turški vpadi). Leta 1869 je imel Krog že 586 prebivalcev, leta 1890 jih je bilo 720, leta 1900 že 832 prebivalcev, leta 1910 pa 787 prebivalcev, velika večina je bila Slovencev. V začetku 20. stoletja se je precej ljudi iz ekonomskih razlogov izselilo, privlačna je bila zlasti Severna Amerika. Po drugi svetovni vojni je število prebivalcev naraslo na 986 (leta 1948). Tudi v tem času se je precej mladih izselilo v tujino.

V času Tkalčeve Murske republike je v Krogu prišlo do odločilne bitke med Tkalčevo četo in madžarskimi boljševiki. Bitke se je udeležila vsa vas, boljševiški napad je bil odbit, ofenziva pa strta. Drugi dan so boljševiki obkolili Krog, ujeli vse moške in jih odpeljali v Mursko Soboto, kjer so jih po Tkalčevem porazu izpustili.

Posest svobodnikov

Vizitacijski zapisnik iz leta 1698 pravi, da je bil Krog posest svobodnikov. V 17. stoletju je

bila v osredju Lipičeva rodbina, ki je imela kripto v stari soboški cerkvi. Iz te rodbine je bil znan Baltazar Lipič, ki je bil podžupan Železne županije. V 18. stoletju so bili med svobodnjaki znani Jožef Zelko, Mihael Ščap in Žizek.

Pomemben krajan je bil tudi Jurij Gujtman, ki se je leta 1686 zaradi zaslug za domovino povzpел po družbeni lestvici in z odobritvijo cesarsko-kraljevske pisarne na Dunaju dobil plemiški naziv zase, za sinova Matijo in Jurija ter hčeri Marijo in Heleno, njihove dediče in potomce.

Požari in poplave

Iz zgodovine vasi v prvi polovici 20. stoletja so znane pogoste poplave, zlasti potoka Dobel. Velike poplave so Krog doletele leta 1926 ter v 60. in 70. letih prejšnjega stoletja. Leta 1972 je bila poplavljen skoraj vsa vas. Voda je po vasi tekla kot deroči potok, merila je do meter v višino. Pozneje so bili večji potoki regulirani, Mura je dobila obrambni nasip. Aprila 1948 se je v kraju razlegel še hud požar, do katerega je prišlo pri hiši Franca Mariča. Zaradi močnega vetra je zgorelo enajst hiš in dvanajst gospodarskih poslopij.

Lastna državna šola leta 1897

Krožani so do leta 1853 obiskovali versko šolo v Murski Soboti, nato je bila v Krogu ustanovljena rimskokatoliška podružnična šola soboške »farne« šole. Ogrska naučna uprava je dovolila Krogu leta 1897 lastno državno šolo. Novo šolo so dobili leta 1912. Obstoječa stavba, ki je bila med vojno precej uničena, je bila leta 1936 razširjena in nadzidana, načrte je izdelal Franc Novak. Namenu je bila predana že prihodnje leto in nosila naziv državna ljudska šola kraljice Marije v Krogu. Adaptirana je bila v letih 1982 in 1983, leta 1995 je dobila večnamensko dvorano.

Mlinarstvo, oljarstvo in druge obrti

V preteklosti je bilo na reki Muri več plavajočih mlinov, eden tudi v Krogu, kjer je od leta 1934 v lasti družine Cipot. V njem so pripravljali tudi bučno olje. V zimskem času na reki niso delali, in sicer zaradi nevarnosti, ki jo je za mlinsko kolo

Zelo priljubljena turistična zanimivost ob Muri je brod.

Rokomet je bil v Krogu nekoč izjemno popularen.

predstavljal led. Kolo so v tem letnem času raje odstranili. Med vojno leta 1945 je mlin pogorel in dve leti pozneje je bil zgrajen nov. Glavni mlinar v njem je bil Franc Cipot, vendar je bil mlin kmalu nacionaliziran. Pozneje ga je država dala razgraditi. Oljarno je Cipot pozneje zgradil v vasi. Od preostalih obrti so v Krogu imeli še kovaštvo (Kuminovi), kolarstvo (Meolic), gostinstvo (Weindorfer, Mataj), tesarstvo (Weindorfer), mizarstvo (Kous) in mlačev (Škraban).

Poravalni svet, ohtar, cestar in mali rijtar

Leta 1961 je bil v vasi ustanovljen poravalni svet, ki je reševal vaške spore, da niso takoj pristali na sodišču. Vas je imela tudi svojega ohtarja (poljskega čuvaja), čigar naloga je bila preprečiti tatvine na poljih. Novega so izvolili vsako leto na janoševo (27. decembra). Za nagrado so mu kmetje, glede na obseg kmetije, puščali na njivi snope žitaric. Na isti dan so izbrali tudi krajevnega kurirja ali malega rijtarja, ki je po vasi razglašal novice. Krajevna skupnost je imela zaposlenega tudi cestarja. Zadnji je bil Franc Gujtman

iz Gradišča, ki je to delo opravljal med letoma 1966 in 1970. Pomemben je bil tudi zvonar. Zvonilo se je trikrat dnevno, ob smrti vaščana pa še dodatno enkrat. Zvonili so tudi ob nevarnosti nevihte. Zvonar je konec leta obiskal vsako hišo in ljudje so mu prostovoljni prispevek dali v denarju ali zrnju. Od leta 1992 je zvonjenje električno.

Zanimiva šega

Za Krog je bila nekoč značilna zanimiva predporočna šega, ki jo je uvedla zemljiška gospoda. Hčeri sta namreč pred možitvijo hodili od hiše do hiše ter prosili za darove. Ta šega po Vogrinčiču ni bila znana v nobeni drugi madžarski, nemški ali slovenski pokrajini, pozneje je bila značilna še za Goričko in Porabje. Bistvo šege je bilo, da nevesta v spremstvu svoje botre zbere darila za ženitovanjsko gostijo in začetek novega življenja.

Športniki, ki so pustili sled

Nekoč prvi šport rokomet

Jeseni leta 1959 je skupina

mladih iz Kroga na pobudo Janca Husarja odigrala prvo rokometno tekmo v pomurski ligi proti ekipi Beltincev. Ker v vasi rokometnega igrišča še niso imeli, so brez predhodnih treningov tekmovali na igrišču v Murski Soboti. Istega leta so ustanovili TVD Partizan Krog in začeli z gradnjo rokometnega igrišča pri osnovni šoli. Poleg rokometne so ustanovili tudi druge sekcije. Leta 1959 je bila ustanovljena ženska rokometna ekipa. Prvi predsednik je bil Štefan Antolin, tedanji ravnatelj osnovne šole. Kmalu so sestavili še pionirsko žensko in moško ekipo. V prvih letih delovanja kluba je rokomet v vasi že dosegel vrhunec. Ženska ekipa je kljub uspehom kmalu razpadla. Največji uspeh so kroški rokometarji dosegli v sezoni 1990/91, ko so pod vodstvom trenerja Vlada Roškarja osvojili prvo mesto in pridobili pravico do nastopanja v enotni republiški ligi.

Kajak in kanu

Veliko zanimanja za spuste po Muri je bilo zlasti med mladimi, ki so se prihajali na Muro kopat. Domači kajakaši in kanuisti so se odlično odrezali na najelitnejših državnih, evropskih in svetovnih tekmovanjih. Še posebej so bili uspešni Jože Mataj, Janez Titan, Štefan Mataj, Štefan Varga, Jože Horvat, Franc Titan, Štefan Činč, Milan Karas, Niko Horvat, Miran Marič, Simon Kuzmič, Iztok Horvat (leta 1992 je bil z bratoma Hočevar v moštveni vožnji v spustu prvi na svetovnem mladinskem prvenstvu na Norveškem) in Borut Horvat (večkratni prvak na svetovnih tekmah). Domačinka Maja Vohar je bila uspešna v konjeništvu. Leta 1996 je osvojila pokal Slovenije in bila najboljša mladinka.

Vir: Vogrinčič,
F. Krog skozi stoletja:
Pripravljalni odbor Krog, 1999

Dejavna društva

Gasilsko društvo (1927)

Prvo društvo v vasi je bilo prostovoljno gasilsko društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 1927. Za prvega načelnika in poveljnika je bil izvoljen Anton Horvat. Istega leta so kupili prvo ročno brizgalno, ki so jo prevažali s konjsko vprego in poganjali ročno. Stari gasilski dom je bil zgrajen leta 1890 in leta 1965 porušen. Ob njem je stal bor s 24 klini, od koder so gasilci opazovali okolico. Društvu so madžarski priseljenci leta 1945 podarili motorno brizgalno. Leta 1956 so začeli graditi nov gasilski dom. Dokončan je bil leta 1964 in poimenovan kot vaško-zadružni gasilski dom. Z denarjem, zbranim na borovem gostovanju leta 1969, so kupili novo brizgalno, leta 1972 pa prvi gasilski avtomobil.

Lovsko društvo (1947)

Leta 1947 so v vasi ustanovili lovsko društvo. Svoj dom so lovci imeli ob gramoznici in je bil namenjen skladiščenju krme za divjad pozimi. Lovišče je obsegalo 1420 hektarjev. Člani so bili aktivni tudi v vzreji lovskih psov, številni člani so prejeli mednarodna priznanja.

V vasi so imeli kmečko nabavno zadrugo, ki je skupaj z gasilskim društvom vsaj enkrat letno priredila veselico.

Danes za pestro dogajanje v vasi skrbi veliko društev

Danes v vasi deluje veliko društev, ki prirejo številne prireditve. To so Društvo upokojencev Krog-Satahovci, Športno-kulturno-turistično društvo Kroške tikvi Krog, Športno društvo prijateljev ribištva in kajakaštva Krog, prostovoljno gasilsko društvo, športno društvo Al Capone, Kajak kanu klub Mura Krog, Kajak kanu klub Rotoattivo, Klub malega nogometa Krog 97, Klub malega nogometa na asfaltu Mura Krog in Rokometni klub Veterani. Ena najbolj znanih prireditev v vasi je srečanje med Prleki in Prekmurci z vlečenjem vrvi. V vasi je bilo leta 1951 ustanovljeno prvo brodersko društvo v soboškem okraju. V povezavi z letošnjim okroglim jubilejem ga bomo podrobneje predstavili v eni prihodnjih števil.

Namesto v temi depojev na ogled obiskovalcem dvorca

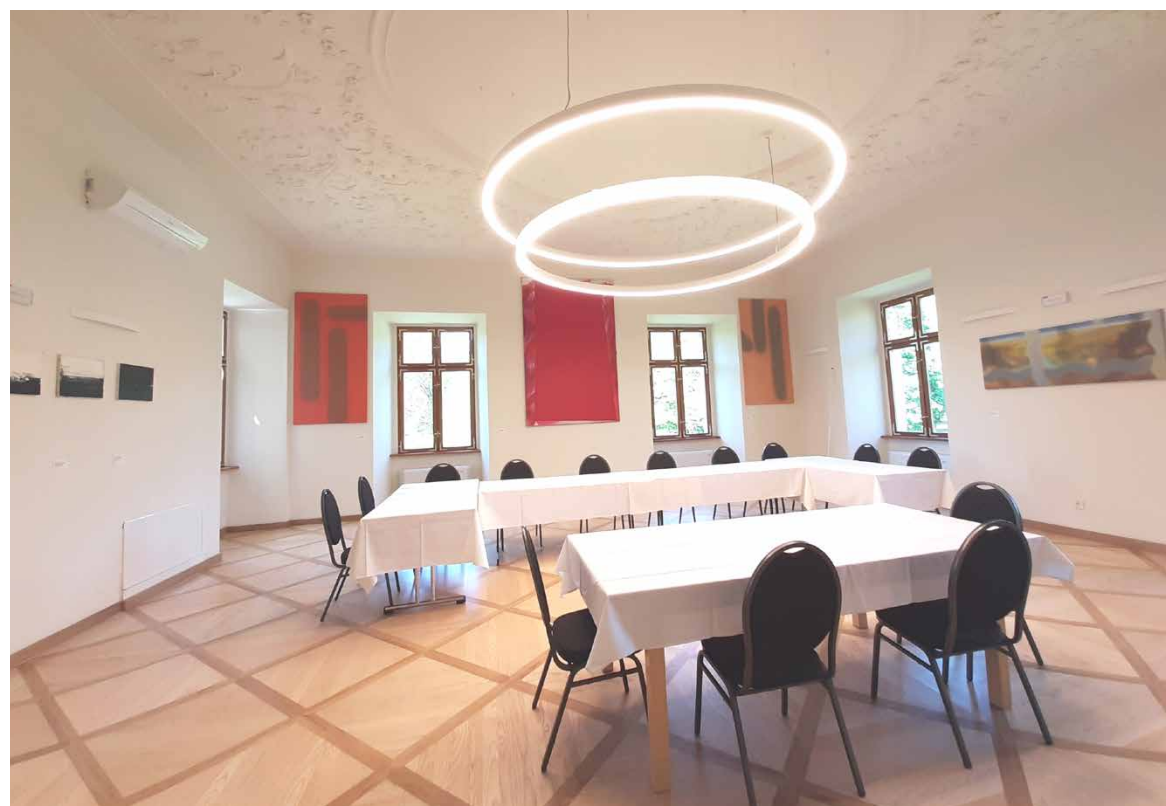
UREDNIŠTVO
FOTO: MELITA MARIČ

Izbor iz stalne zbirke Galerije Murska Sobota odslej na ogled v rakičanskem dvorcu.

Galerija ima v svoji izjemni stalni zbirki nekaj manj kot osemsto umetniških del, med katera sodijo eksponati z nekdanjih jugoslovanskih bienalov in poznejših evropskih trienalov male plastike, dela Prešernovih nagajencev, dela tujih in dela vrhunskih umetnikov, ki prihajajo iz Pomurja. Ker prostora za postavitev stalne zbirke nimajo in jo hranijo v depojih, z različnimi tematskimi izbori pripravljajo občasne razstave. Na pobudo župana dr. Aleksandra Jevška sta se zato povezala javna zavoda Galerija Murska Sobota in RIS Dvorec Rakičan, kjer bo odslej na ogled izbor iz bogate stalne zbirke. Župan Jevšek je ob tem pohvalil prizadevanja vodstva RIS Dvorce Rakičan na področju obnavljanja zgodovinske in kulturne dediščine ter pri številnih projektih, ki jih izvajajo. Izrazil je zadovoljstvo, da bodo umetniška dela namesto v temi depojev odslej na ogled obiskovalcem dvorca. »Upam, da ne zvenim neskomno, če povem, da si želim, da bi rakičanski dvorec postal kot Kostanjevica na Krki,« je povedal župan.

Likovna ustvarjalnost za širše občinstvo

Direktor RIS Dvorec Rakičan dr. Robert Celec je povedal, da

V prostorih dvorca je razstavljenih 120 umetniških del.

je v prostorih dvorca razstavljenih 120 umetniških del, okrog trideset umetnin si bo v okviru novega turističnega produkta Umetnost za grajskimi zidovi mogoče ogledati v mali galeriji, modrem salonu in dvorani Živa. Direktor murskosoboške galerije dr. Robert Inhof se je zahvalil

županu za pobudo in pohvalil sodelovanje zaposlenih obeh zavodov ter predstavil prizadevanja galerije, da bi izjemno likovno ustvarjalnost v Pomurju predstavili čim širšemu občinstvu. V prostorih dvorca so razstavljeni dela pomurskih likovnih umetnikov Igorja Banfija,

Nikolaja Beera, Daret Birse, Sandija Červeka, Natalije Šeruga Golob, Ferenc Királyja, Zdenka Huzjana, Marjana Gumilarja, Ignaca Medena, Franca Mesariča, Vladimira Potočnika starejšega in Mirka Rajnarja ter nakazujejo izjemno likovno ustvarjalnost v Pomurju.

Mikk Murska
Sobota razpisuje
literarni natečaj

Splet besed 2021

Natečaj traja od 20. maja 2021 do vključno 31. julija 2021.

Vabimo vse osnovnošolce, mlade v starosti od 15 do 29 let (dijake, študente, mlade zaposlene ali brezposelne) in tudi vse druge starostne skupine, da prijavijo svoja izvirna dela, ki še niso bila javno objavljena, na literarni natečaj. Izbirali bomo kratko prozo in poezijo.

Natečaj predvideva štiri različne kategorije, v katerih se bodo lahko avtorji potegovali za nagrade in nazive:

- najboljša pesem osnovnošolcev,
- najboljša kratka zgodba osnovnošolcev,
- najboljša pesem mladih/odraslih,
- najboljša kratka zgodba mladih/odraslih.

Za vse potencialne prijavitelje bo organiziran tudi spletni informativni dan, ki bo potekal v torek, 18. maja 2021, ob 14.00 na spletni platformi Zoom. Prijavo na informativni dan pošljite najpozneje do 18. maja 2021 do 12.00 na elektronski naslov miha.lendvaj@mikk.si.

Vsa vprašanja glede natečaja lahko pošljete na miha.lendvaj@mikk.si.

Te zanimata glasba ali balet?

ALEKSANDRA GRAH

Glasbena šola Murska Sobota vabi k vpisu novincev v šolsko leto 2021/22.

V maju načrtujejo preizkuse glasbene nadarjenosti za vpis v programe predšolska glasbena vzgoja, glasbena pripravnica, glasba, plesna pripravnica in balet. Preizkusi bodo potekali v ponedeljek, 24. maja 2021, in v torek, 25. maja, med 16. in 19. uro v prostorih glasbene šole. Preizkus glasbene nadarjenosti za vpis novincev na dislociranih oddelkih Sveti Jurij, Puconci in Tišina bo potekal v torek, 25. maja, med 16. in 18. uro v prostorih osnovnih šol Sv. Jurij, Puconci in Tišina. Kot je povedala ravnateljica murskosoboške glasbene šole Erna Lukač, posebna priprava na preizkus ni potrebna,

saj udeleženci potrebujejo le »veselje do glasbe«. Preizkusi po njenih besedah potekajo sproščeno, preprosto in brez vsakršnega pritiska. »Otrok zapoje pesmico po lastni izbiri. Lahko je tista, ki se jo je učil v vrtcu, jo pojejo doma ali jo je slišal v medijih, izbira je popolnoma njegova,« je še pojasnila in dodala, da za tem preizkusijo otrokove ritmično-melodične sposobnosti. »Otrok za učiteljem ponovi kratke ritmične motive s ploskanjem ali trkanjem ter melodične motive, na koncu se z njim in starši, ki so prisotni na preizkusu, pogovorimo še o izbiri instrumenta, če se zanj še ni odločil.«

Vse, ki si želijo glasbenega in plesnega ustvarjanja, vabijo, da si na spletni strani šole ogledajo predstavitev instrumentov in programov ter izpolnijo spletno prijavnico.

»Samo upati si moraš«

KSENIJA GLAŽAR

Mladi so epidemijo preživljali različno. Da se niso le prepuščali dolgočasju in negotovanju, dokazuje Vitja Rodež, dijak prvega letnika, ki je v počitnicah ustvaril kratki film, ki je že požel veliko pozitivnih odzivov.

Ker je bilo Rodežu med počitnicami dolgčas, se je odločil, da posname kratko prekmursko srhljivko. Zavzeto se je lotil pisanja scenarija in organizacije projekta, čeprav so ga pri izvedbi ovirale zahtevne zdravstvene razmere, ki so omejevale prostor in število sodelujočih. Srhljivko je izbral, ker mu je ta žanr že od nekdaj všeč. »Obenem čutim nelagodje

današnjega časa, ki se vrti okoli epidemije in simbolizira nekaj slabega, srhljivega. Murska Sobota z okolico se mi je s svojo 'sivo' podobo zdela idealna kulisa za tovrsten film. Zelo me veseli, da smo pri filmu sodelovali mladi in film posneli brez pomoči staršev, saj nam danes marsikdo očita, da nimamo idej, volje in časa za take in podobne stvari,« pravi dijak prvega letnika Ljutomer-

ske umetniške gimnazije.

Mladi lahko naredijo več

Film »O njem se govori« govori o navideznem strahu pred tistim, česar ne vidimo in ne poznamo. Nastal je v obdobju, ko se mladi soočajo z novimi življenjskimi okoliščinami. Namesto druženja, realnih doživetij in izkušenj ostajajo v zaprtih prostorih, se družijo le vir-

tualno in živijo popolnoma drugačno življenje kot generacije pred njimi. S preprosto zgodbo film, ki sicer traja osem minut, prikaže doživetje sveta skozi oči mladih v teh čudnih časih. Rodež pravi, da je že od mladih nog zgodbe rad pripovedoval ob uporabi kamere. Zanimata ga snemanje in montaža videoposnetkov. S filmom je želel pokazati, da mladi lahko naredijo

Film, ki je avtorsko delo mladega filmskega ustvarjalca Vitje Rodeža iz Murske Sobote, je na ogled na platformi YouTube (kanal Vitja Rodež).

več, kot od njih v teh letih pričakujejo starejši. »Samo upati si moraš in stopiti iz območja udobja,« še dodaja.

»Vsaka izvedba je edinstvena, neponovljiva«

ALEKSANDRA GRAH

Pianist Leonard Kobal je na tekmovanju Danubia Talents International Online Music Competition v Budimpešti dosegel drugo nagrado v svetovnem merilu.

Ocenjevalno žirijo je na spletnem tekmovanju sestavljalo štirinajst vrhunskih in mednarodno priznanih glasbenikov. Kot je povedal Leonard Kobal, ki se sicer šola v Varaždinu pri profesorju klavirja Predragu Šantku, kot najmlajši v svoji kategoriji ni imel posebnih pričakovanj, temveč zgolj radovednost in željo po novi izkušnji. Druga nagrada v svetovnem merilu je bila po njegovem mnenju prijetno doživetje in potrditev kakovosti. »Ne-

kateri glasbeniki raje izvedbo prej posnamejo, posnetek obdelajo in ga potem pošljejo v javnost. Trenutne razmere podpirajo bolj tovrstne glasbenike. Sam spadam med interprete, ki dela raje izvajajo v živo in ob tem izkušajo ustvarjeno atmosfero. Vsaka izvedba je edinstvena, neponovljiva. Nobena pred občinstvom ni enaka, kot je pri študiju s profesorjem ali pri vaji doma, saj je vedno izvedena v drugačnih okoliščinah,« je še izpostavil in dodal, da je tako

spodbudno atmosfero izkusil na samostojnih koncertih lani avgusta in septembra. »Glasbeniki v svoji umetniški rasti potrebujemo čim več tovrstnih preizkušenj, a sedanje razmere nam jih povsem preprečujejo,« je povedal Kobal. O ocenjevanju umetniških del pravi, da je mnogokrat nevhvalno tako za umetnika kot za žirante, saj se pogosto zgodi, da interpret z originalnim, študijsko unikativnim pristopom v izvedbi razdeli mnenja žirantov, kar mnogo-

Leonard Kobal z mentorjem Predragom Šantkom.

krat povzroči velika razhajanja v točkovanju.

Obdobje, ko je težko glasno razmišljati o umetniških načrtih

O tem, kakšni so njegovi načrti za prihodnost, pove: »Smo v obdobju, ko je zelo nevhvalno glasno razmišljati o umetniških načrtih.« Doslej so odpadla že štiri pomembna tekmovanja, ki bi se morala odvijati v živo. Kot je povedal, se trenutno najbolj veseli

prihodnjega sodelovanja z dirigentom in orkestrom v Angliji, kjer bo mednarodna praznizvedba »Klavirskega koncerta« slovenskega skladatelja Alojza Ajdiča. Od dosegljivih tekmovanj v bližnji prihodnosti, zlasti zaradi težkih okoliščin in manjših stroškov, omeni prireditve EPTA – International Competition for Young Pianists, ki se bo odvijala v živo. Po spletu bo potekalo eminentno tekmovanje Orbetello Piano Competition v organizaciji svetovne fundacije Alink-Argerich.

DRUŠTVO HARMONIKARJEV MURSKA SOBOTA je organiziralo 15. mednarodno tekmovanje harmonikarjev Pannoniacordion 2021. Letos je tekmovanje zaradi epidemije potekalo v novi, spletni obliki. Tekmovalci so posnetek pod določenimi pogoji posneli doma in ga poslali organizatorju. Člani žirije so bili profesorji harmonike iz Slovenije in tujine, ki poučujejo na uglednih akademijah in so hkrati priznani umetniki. Prijavilo se je nekaj čez sto tekmovalcev iz sedmih držav. Posnetke so poslali harmonikarji iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Bosne in Hercegovine, Madžarske, Avstrije in Poljske, kar je po besedah vodje organizacijskega odbora Boštjana Baše v teh pogojih odlična spodbuda. »Tekmovanje je namenjeno tekmovalcem, saj lahko na njem svoje znanje razvijajo na podlagi mnenj strokovnjakov, priznanih umetnikov in profesorjev. Ta mnenja so dragocena. Obenem na tekmovanju vse vzornike srečajo na enem mestu. Pomemben del sta še samokritika tekmovalca, saj se lahko primerja s sotekmovalci, ter spoznavanje posebnosti poučevanja in učenja, ki se med državami lahko tudi zelo razlikujejo,« pove Baša. | Melita Marič

LETA 2020 je minilo sto let od rojstva soboškega fotografa Jožeta Kološe - Kološa, ki se je v spomin številnih zapisal s fotografijami prekmurske pokrajine, mlinov, lončarjev in drugih prebivalcev pokrajine ob Muri ter rojstnega mesta, ki so leta 1991 dobile knjižno obliko v fotomonografiji »Sobota moje mladosti«. Kološeva ljubezen do fotografije se je rodila že v rani mladosti. Bil je mojster fotografije, pionir moderne slovenske fotografije in inovator na področju sodobnih fotografskih izrazov. Vsa raznolikost njegovega fotografskega ustvarjanja je do septembra 2021 na ogled na pregledni spominski razstavi v Pomurskem muzeju. | Aleš Cipot

POMURSKI MUZEJ MURSKA SOBOTA je v drevoredu Martina Luthra postavil na ogled zanimivo ulično razstavo »Szilna szoudba, Murska Sobota 1941–1945«. Razstava je posvečena 80-letnici začetka druge svetovne vojne pri nas. Ogledamo si lahko izbrane fotografije in dokumente, ki prikazujejo dogajanje v Murski Soboti med aprilom 1941 in avgustom 1945. Avtorja razstave sta Metka Fujs in Jurij Štesl, za oblikovanje in postavitev razstave sta poskrbela Tomislav Vrečič in Gregor Purgaj. Razstava bo na ogled vse do septembra. | Ksenija Glažar

Izkazali spoštovanje judovski skupnosti

NATALIJA KREFT

Na Slovenski ulici v Murski Soboti je na ogled razstava arhitekta Lipóta Baumhorna.

Začetek razstave je posvečen obletnici deportacije prekmurskih Judov, razstava pa bo na ogled vse do 9. junija in nato še v septembru kot del festivala Evropski dnevi judovske kulture v Murski Soboti. Potujoča razstava ima prilagojeno vsebino za Mursko Soboto. Usklajevanje z avtorico in celoten prenos razstave je koordiniral Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota v okviru projekta Rediscover. Za vso opremo je poleg zavoda v okviru omenjenega projekta prispevala tudi mestna občina, vsebino o judovski skupnosti v Murski Soboti je pripravil Pomurski muzej Murska Sobota. Razstavo je zasnovala madžarska umetnostna zgodovinarica Agnes Ivett Oszko iz Madžarskega arhitekturnega muzeja in Dokumentacijskega centra spomeniškega varstva v Budimpešti.

Vsebino o judovski skupnosti v Murski Soboti je pripravil Pomurski muzej Murska Sobota. Razstavo je zasnovala madžarska umetnostna zgodovinarica Agnes Ivett Oszko

Proti pozabi

»Z razstavo 'Arhitekturne oblike – Sinagogi Lipóta Baumhorna v Szegedu in Murski Soboti' želimo na kratko predstaviti življenjsko delo tega arhitekta. Osredotočamo se zlasti na dve sinagogi, in sicer na sinagogo v Szegedu, zgrajeno pred 120 leti, in sinagogo v Murski Soboti, odprto leta 1908. Prav tako bi občinstvu želeli predstaviti okolje, v katerem sta bili zgrajeni, zato smo velik poudarek namenili zgodovini verske skupnosti. Celostna podoba razstave temelji na modro-zlati barvni kombinaciji sinagoge v Szegedu ob uporabi rastlinskih motivov, ki jih je videti na poslikavi njene notranjosti,« pove avtorica razstave.

Razstava zahvala judovski skupnosti

Lipót Baumhorn je bil najbolj znan oblikovalec sinagog v Evropi. »Neološka sinagoga v Murski Soboti je bila po naročilu krajevne judovske skupnosti zgrajena v prvem desetletju 20. stoletja, saj je prejšnja molilnica bila v izjemno slabem stanju in neprimerna za uporabo. V tistem obdobju so se po Evropi razširile sinagoge s kupolami, pomembne tudi z vidika mestne podobe. Ključno vlogo v tem procesu je imel tudi Baumhorn. Ker je bila neološka sinagoga v Murski Soboti namenjena manjši skupnosti, jo je arhitekt načrtoval brez visoke kupole. Vendar je ob upoštevanju drugih vidikov ta majhna sinagoga razpolagala z vsemi prostorskimi novostmi, značilnimi za neološke sinagoge 20. stoletja. Z razstavo želimo tudi izkazati spoštovanje judovski skupnosti, ki je to sinagogo zgradila, saj je imela v gospodarski, družbeni in kulturni zgodovini mesta izjemno pomembno vlogo.«

V PLAVALNEM KLUBU Zdravilišče Radenci so zadnji trening v Radencih opravili sredi oktobra 2020. Hoteli – in tudi bazen v Radencih, v katerem trenirajo – so za odprtje predvideni šele v rumeni fazi, torej tik pred popolno sprostitev ukrepov. Od konca januarja vadbo vsakodnevno izvajajo po Zoomu. Čeprav se precej otrok, zlasti mlajših, takih treningov ne udeležuje, so prepričani, da se jih bo večina ob odprtju bazena vrnila. Z registriranimi plavalci so nekaj treningov opravili v Mariboru. Tekmovanja v plavanju sicer potekajo tako v Sloveniji kot tujini, vendar se jih v klubu iz očitnih razlogov ne udeležujejo. Verjetno bo šele odprtje murskosoboškega kopališča prineslo redne treninge v vodi. Prihodnost pomurskih plavalcev je trenutno popolnoma negotova, saj lahko prisilno mirovanje plavalcev še traja. | Aleš Cipot

ČLANSKO MOŠTVO Nogometnega kluba Rakičan je zadnjo tekmo odigralo 11. oktobra 2020 proti Gančanom. Članska ekipa je po daljšem premoru začela trenirati aprila ob upoštevanju zdravstvenih smernic. Treninki potekajo brez stika in brez večjih naporov, samo da nogometaši ohranjajo osnovno pripravljenost. Do zaključka redakcije še ni bila znana usoda prvenstva v Pomurski nogometni ligi. V klubu že dalj časa pričakujejo, da bo vodstvo tekmovanja odpovedalo sezono ter napovedalo začetek naslednje v avgustu. Do takrat bi se namreč lahko, če bodo razmere to seveda dovoljevale, normalno pripravili na začetek nove sezone. Mlajše selekcije za zdaj še ne trenirajo, si pa v klubu želijo, da bi se tudi te vsaj v drugi polovici maja vrstile na igrišča in začele s treningi. | Aleš Cipot

KAJAKAŠI IN KAJAKAŠICE trenirajo na Kamenšnici, v telovadnici Osnovne šole II Murska Sobota, v fitnesu ter na reki Muri – v Gornji Radgoni, na Petanjcih in v Apačah. Pripravljajo se za tekmovanje v slovenskem pokalu na divjih in mirnih vodah. V svojih vrstah imajo šestnajst aktivnih tekmovalcev in kar nekaj rekreativcev, za katere nekajkrat letno organizirajo tečaj. Maja se je začel slovenski pokal na mirnih in divjih vodah. V klubu upajo, da bi letos postavili proge za mirne vode na Kamenšnici, ki bi tako bile edine v Sloveniji, kar bi na priprave v Prekmurje pritegnilo kar nekaj tekmovalcev in nudilo možnosti za izvedbo mednarodnih tekmovanj. Kot poudarjajo, je v tem smislu kar nekaj priložnosti za športni turizem. Letos člani Kajak kanu kluba Rotoattivo gostijo tekmo državnega prvenstva na mirnih vodah in tekmo za slovenski pokal, člani Kajak kanu kluba Mura Krog pa tekmo državnega prvenstva na divjih vodah za mlajše kategorije. | Aleš Cipot

PANDEMIJA JE GLOBALNA REALNOST in najverjetneje bo tako še nekaj časa. V NŠ Mura se zavedajo, da je prilagoditi delovanje kluba tem razmeram odločilnega pomena. Novim okoliščinam so se prilagodili z digitalnimi aktivacijami ter aktivnejšim sodelovanjem z navijači in lokalnim okoljem. Lani so z akcijo MI SMO MURA prodali rekordno število vstopnic in uspeli povezati več kot štirideset »oštarj«, s katerimi so še vedno v stiku. Pripravili so nove dogodke: MURINA DEBATA – Pitaj, ka ščeš, izbor NAJ IGRALCA ter z novo sezono velik projekt ŠTO SAN?, katerega glavni del sledi konec maja. Številni pozitivni odzivi navijačev, medijev, sponzorjev in lokalne skupnosti so potrditev, da so na pravi poti. Danes se lahko odličnega športnega marketinga prihajajo v Mursko Soboto učiti več ali manj vsi športni klubi v Sloveniji. | Aleš Cipot

ČLANI POTAPLJAŠKEGA DRUŠTVA Murska Sobota nadaljujejo prekmursko potapljaško tradicijo, ki se je na organiziran način začela leta 1972 z ustanovitvijo podvodne reševalne enote pri Gasilskem društvu Murska Sobota. Društvo je vključeno v Slovensko potapljaško zvezo in je danes največje potapljaško društvo v Sloveniji. Že tradicionalno so april namenili ponovitvi osnov potapljanja, budno pa spremljajo novosti na področju prve pomoči in oživljanja. Za člane septembra pripravljajo enotedensko potapljanje v bližini hrvaškega Omiša z ladjo Konkordija, konec maja pa začetni in nadaljevalni potapljaški tečaj. | Aleš Cipot

NA PRVENSTVU SLOVENIJE v štafetnih tekih v Radovljici sta v kategoriji pionirk U16 dve štafeti sodelovali v štafetnem teku 4 x 100 m. Štafeta deklet v postavi Lana Poredoš, Dunja Ana Colombo, Klara Janža in Lara Horvat je osvojila bronasto medaljo. S sedmim mestom se je izkazala tudi štafeta deklet v postavi Betina Pucko, Kaja Horvat, Nika Perš in Ula Trajbarič. V kvalifikacijah za atletske pokal Slovenije za mladinske in članske kategorije sta medalji prejeli Klara Janža (srebrno v teku na 100 m v kategoriji pionirk U16) in Natalija Pavlinjek (bronasto v teku na 100 m v kategoriji članic). Četrta pri članicah na 100 m je bila Zala Janža. Natalija in Zala sta nastopili še v teku na 200 m (članice). Natalija je bila peta, Zala pa sedma. V teku na 300 m pri pionirjih U16 je bil Tvit Trajbarič osmi. V teku na 100 m pionirk U16 so nastopile še Dunja Ana Colombo, Betina Pucko, Nika Perš, Kaja Horvat, Gaja Krčmar, Maša Vlaovič in Ula Trajbarič. | Aleš Cipot

Ekipe, ki so pustile sled

ALEŠ CIPOT

Najboljše moške ekipe med kolektivnimi športi v Mestni občini Murska Sobota v letu 2020 so Društvo Nogometna šola Mura, Odbojarski klub Pomurje deset in Namiznoteniški klub Sobota.

Muraši ponos Murske Sobote

V Društvu Nogometna šola Mura se lahko pohvalijo z odličnim delom v nogometni šoli in naslovom pokalnega prvaka Slovenije v minulem letu.

Štirikratni pokalni zmagovalci Slovenije

Društvo Nogometna šola Mura so ustanovili leta 2012 po številnih težavah takratnega kluba Mura 05. V preteklosti so predhodniki sedanjega Mure igrali pomembno vlogo v slovenskem nogometu. Leta 1951 so prvič osvojili naslov pokalnega prvaka Slovenije in se uvrstili v dvaintridesetino finala pokala Jugoslavije ter igrali proti splitskemu Hajduku. Leta 1968 so se prvič uvrstili v jugoslovansko drugo zvezno ligo zahod, leta 1970 so osvojili na-

slov prvaka slovenske lige in se leta 1970 še drugič uvrstili v jugoslovansko drugo zvezno ligo zahod. Leta 1975 so še drugič osvojili naslov pokalnega prvaka Slovenije. V letih 1985 in 1986 so osvojili ligaske pokal Nogometne zveze Slovenije. Leta 1995 so postali pokalni prvaki Slovenije in istega leta prvič igrali v evropskih pokalih, v kvalifikacijah za ligo UEFA. Leta 2012 je Mura 05 igrala v kvalifikacijah za Evropsko ligo in presenetljivo izpadla šele v zadnjem, četrtem krogu kvalifikacij z rimskim Laziem. Leta 2018 so nogometaši NŠ Mura osvojili naslov prvaka druge lige, se uvrstili v prvo ligo in leta 2019 igrali v kvalifikacijah za Evropsko ligo proti izraelskemu Maccabiju iz Hajfe.

Manjka le še naslov prvaka

Zaradi odličnega dela v nogo-

metni šoli lahko vsako leto nekaj mladih nogometašev priključi- jo članskemu moštvu. Odmevna je bila selitev mladega Žige Laci- ja v atenski AEK. Klub se hitro razvija in je leta 2020 s pokalno lovoriko dokazal, da spada med najboljše slovenske nogometne klube. Potem ko so v finalu pokalnega tekmovanja na Brdu pri Kranju premagali lendavsko Naf- to, je klub iz Fazanerije po 25 letih spet osvojil pokal Slovenije ter ponovno nastopal v kvalifi- kacijah za Evropsko ligo, kjer so se nogometaši prebili najdlje med slovenskimi klubi. Izpadli so šele v tretjem krogu proti nizozem- skemu PSV-ju. Mura je vpliv na lokalno okolje dokazala tudi z akcijo Mi smo Mura, ki je zdru- žila več kot petdeset »čarno-bej- lih oštarij«, ki so za tekmo brez gledalcev prodale več kot 10.000 vstopnic. Za akcijo je Mura pre-

Zmagovalci pokala Slovenije v letu 2020.

jela prestižno priznanje SPORTO za trženjske dosežke – projekt je bil prepoznan kot najboljša druž- beno odgovorna akcija. Za izved- bo dobrodelne akcije so skupaj z navijaško skupino Black Gringos

prejeli priznanje za naj prosto- voljno društvo v letu 2020 v naši občini. Muri tako po vseh uspe- hih manjka le še naslov prvaka Slovenije, uspeh, ki si ga njeni na- vijači močno želijo.

Stalno pri vrhu moške odbojke

Z večdesetletno tradicijo in ak- tivnim delovanjem je Športni klub Pomurje deset iz Murske Sobote gonilna sila moške odbojke v Po- murju ter uspešno utrjuje tradicijo tega športa v regiji.

Sezona 2013/14 še vedno najuspešnejša

Predhodniku današnjega klu- ba, Odbojarskemu klubu Po- murje Vigros, je v sezoni 1991/92 uspel zgodovinski preboj med pr- voligaše, ko je v drugi ligi zasedel odlično drugo mesto in se uvrstil v prvo državno odbojarsko ligo. Uvrstitev je bila logična posledica kakovostnega dolgoletnega dela in vzgoje domačih igralcev. V sezo-

ni 1994/95 so osvojili drugo me- sto v državnem prvenstvu. V sezo- ni 2009/10 so ustanovili Športni klub Pomurje deset in se osamo- svajili. Klub je namreč v preteklosti deloval tudi pod okriljem Mure 05. V sezoni 2010/2011 so osvojili dru- go mesto v pokalnem tekmovanju. V sezoni 2013/14 so osvojili drugo mesto. Po kompletu medalj, skupaj z dosežki ekip mini in male odboj- ke, je ta sezona v zgodovino kluba z zlatimi črkami zapisana kot naj- uspešnejša sezona. Klub je večkrat nastopal v evropskih tekmovanjih, tudi v srednjeevropski Interligi, pa tudi sicer na mednarodnem prizo- rišču, a odmevnejšega dosežka vse- eno ni uspel doseči. Po osamosvo- jitvi Slovenije so večkrat osvojili še vedno odlični tretje in četrto mesto v prvi ligi.

Prišli do četrtfinala pokala Slovenije

Članska ekipa kluba, ki z ime- nom Panvita Pomgrad nasto- pa v prvi državni odbojarski ligi (1. DOL), že vrsto let zaseda vi- soka mesta. V tekmovalni sezoni 2019/2020 se je v 1. DOL uvrstila na peto mesto, v pokalnem tekmo- vanju pa so odbojkarji prišli do če- trtfinala. V klubu z drugo ekipo, za katero nastopajo igralci mladinske in kadetske selekcije, tekmujejo v drugi državni odbojarski ligi član- nov (2. DOL). Mladi igralci te eki- pe (Panvita Pomgrad II) so se v letu 2020 v drugo ligo iz 3. DOL vr- stili brez poraza. Mladinci Panvite Pomgrada so lansko sezono konča- li na petem mestu. Kadeti so bili v letu 2020 po dveh tretjinah prve- stva prve kadetske odbojarske lige

V pokalnem tekmovanju so se uvrstili v četrtfinale.

na prvem mestu, nato je bilo zara- di epidemioloških razmer v drža- vi tekmovanje prekinjeno. Člansko moštvo je v aktualni sezoni v kon- kurenci osmih ekip zasedlo šesto mesto. V pokalnem tekmovanju so

se uvrstili v četrtfinale pokala Slo- venije. Mladinci so v prvi mladins- ki ligi po rednem delu tekmovanja osvojili tretje mesto in se bodo 22. maja na zaključnem turnirju pote- govali za odličja.

Odlično delo NTK Sobota

Namiznoteniški klub Sobota je klub bogate zgodovine in velikih uspehov. V zadnjih sezonah niso odlično delali le z mladimi, ampak z igralci vseh starosti, načrte pa jim je v veliki meri pokvarila prepoved treniranja in športnega udeleževanja.

Več kot 50 let uspešnega dela

V Murski Soboti namizni tenis igrajo že od leta 1924. Leta 1930 je bilo v Murski Soboti prvo ura- dno prvenstvo Jugoslavije, na ka- terem so igralci in igralke takratne namiznoteniške sekcije v okviru Športnega društva Mura, predho- dnika današnjega kluba, od petih možnih osvojili kar štiri naslove.

Leta 1965 so ustanovili Namizno- teniški klub Sobota. Začetki so bili skromni, a so v naslednjih le- tih člani že začeli dosegati čedalje boljše rezultate. V naslednjih de- setletjih so osvojili šestnajst na- slovov državnih prvakov Jugosla- vije ter kar 140 naslovov prvakov Slovenije, polovico od tega že v samostojni Sloveniji. Leta 2015 so imeli 32 članov, leta 2019 pa že 87 članov ter pet ekip rekreativcev v občinski ligi Mestne občine Mur- ska Sobota. Danes je slika sila ža- lostna, saj nihče razen registrira- nih igralcev ni vadal že od lanskega marca. Možnost treniranja maja in junija je za tekmovalne cilje na- mreč daleč prepozna. Upajo, da bo septembra z novim šolskim letom vadba omogočena vsem. Vpraša- nje pa je, koliko otrok, ki še niso tekmovali, ter veteranov in rekre- ativcev se bo sploh vrnilo.

Morali bi biti prvoligaši

V sezoni 2019/20 je moška članska ekipa v drugi slovenski namiznoteniški ligi s petnajsti- mi zmagami in tremi porazi za- sedla odlično drugo mesto. Tako so si člani NTK Sobota prisluži- li igranje kvalifikacijske tekme za vstop med prvoligaše, kjer so že igrali v sezonah 1991–2013 in 2015–2019, a so se zaradi velikih stroškov igranja med najboljšimi tekmi takrat odrekli. Najboljši igralec v ekipi je bil Bojan Ropo- ša z 38 zmagami in tremi porazi. Izbran je bil tudi za najboljšega igralca lige. Ker se letos z drugo ekipo niso prijavili za tekmovanje v tretji ligi, se bosta prvi članski ekipi pridružila kadeta Luka Šan- tavec in Timi Gider, ki bosta no- silca ekipe kadetov in mladincev na državnem ekipnem prvenstvu za kadete in mladince. V tretji ligi

Rast kluba je zaustavila epidemija.

so nastopali z drugo člansko eki- po, v kateri je igral podmladek kluba in si tako nabiral ligaške iz- kušnje. Ženska članska ekipa je to leto igrala v drugi slovenski nami- znoteniški ligi in zasedla odlično tretje mesto. Ženska ekipa kluba

je bila poleg Ženskega odbojkar- skega kluba Sobota in Društva za ritmično gimnastiko Murska So- bota izbrana za najboljšo žensko ekipo med kolektivnimi športi v Mestni občini Murska Sobota za leto 2020.

Markišavci dihajo z gasilskim društvom

GEZA GRABAR

V najmanjšem kraju v mestni občini premorejo kar šest tekmovalnih gasilskih enot. Z njimi so se že petkrat uvrstili na državna tekmovanja.

Tradicija gasilstva z osnovnim poslanstvom pomagati krajanom in okoljskim ljudem ob nesreči se v tem primestnem naselju nadaljuje že v tretje stoletje. Društvo je bogato zgodovino kot drugo najstarejše v lokalni skupnosti začelo pisati daljnega leta 1894, v tem času pa je, kot pravi predsednik Mitja Franko, doživljalo vzpone in padce, vendar od načel osnovnega poslanstva ni nikoli odstopilo. »V našem kraju skoraj ni hiše brez člana gasilskega društva, ki je v Markišavcih osrednje in najpomembnejše društvo,« poudarja in dodaja, da tradiciji že dolga leta posvečajo veliko pozornosti. Na njej in na bogatih izkušnjah veteranov ne nazadnje gradijo sedanost in prihodnost. Ni malo hiš, kjer je v društvo s trenutno 107 člani in člani vseh starosti vključena že peta generacija. Ko gasilci ali druga društva, ki jih je v

tem kraju kar nekaj, organizirajo prireditve, pri pripravi in izvedbi sodeluje tako rekoč vsa vas. »Da skupaj držimo. V tem je moč in prednost manjših krajev,« poudarja Franko. To se je nazadnje potrdilo leta 2019, ki so bili na vedno lepšem večnamenskem športno-prireditvenem prostoru s pokritim prostorom za polna druženja za vaško-gasilskim domom gostitelji občinskega gasilskega tekmovanja. Iz vseh dvanajstih društev v Mestni občini Murska Sobota se ga je udeležilo rekordnih 43 ekip. Tedaj se niso izkazali samo kot odlični organizatorji, temveč po tradiciji tudi kot tekmovalci. Enoti mladincev in članov sta namreč osvojili tretjo mesto, članice B so zmagale in veterani so bili drugi. Z odmevnimi tekmovalnimi uspehi se lahko različne generacije markišavskih gasilcev in gasilk pohvalijo še na regijskih in celo državnih tekmovanjih.

V koraku s časom

Odlična vpetost društva v življenje in delo v domačem kraju se potrjuje iz generacije v generacijo, saj so imeli vselej ambiciozna vodstva. Ob večletni fazni obnovi leta 1957 zgrajenega vaško-gasilskega doma je po temeljiti ureditvi notranjih prostorov lani dom dobil še novo strešno kritino, podstrešje pa je bilo dodatno toplotno izolirano. Brez pomoči krajevne skupnosti in mestne občine, s katerima jih veže odlično sodelovanje na organizacijskem in operativnem področju, teh pridobitev ne bi bilo. Prav tako ne sodobne opreme. V vodstvu društva se zavedajo, da so za številne uspehe, ki so del vseh, zaslužni tudi krajanje. Ti jim ob različnih akcijah izdatno priskočijo na pomoč: ob delu, pri večjih nakupih in ob koncu leta s prostovoljnimi prispevki, potem so tu še donacije podjetij in drugih organizacij. »Potrebe društva na področju opremljenosti z gasilsko tehniko in opremo vselej sledijo najnovejšim smernicam. Temu načelu smo zvesti tudi danes,« poudarja Franko. Poleg gasilskega vozila z vodo in črpalko na visoki tlak v društvu premorejo novo motorno brizgalno, tri dihalne aparate in drugo opremo za reševanje ob nesrečah. Z doseženim so v društvu zadovoljni, na tekmovalne uspehe pa ponosni. Veliko

Upravni in nadzorni odbor društva.

Vaško-gasilski dom z vozilom.

pozornosti posvečajo načrtnemu delu z mladimi, saj lahko napreduje in preživi samo društvo z močno mladino.

Kako naprej

Do praznovanja 130. obletnice si bodo ob visokem tekmovalnem ritmu markišavski gasilci prizadevali za zamenjavo dotrajane opreme ter strokov-

no usposabljanje in izobraževanje, ob tem načrtujejo še nakup novih delovnih oblek za vse članke. Z novo ograjo in ureditvijo dvorišča bi radi olepšali okolico doma, v načrtih je nakup defibrilatorja, nato pa želijo za rokovanje z njim usposobiti čim več krajanov. Ob rednem preventivnem delovanju si na operativnem področju želijo čim manj intervencij ob nesrečah.

Priznanja Civilne zaščite

GEZA GRABAR

V Mestni občini Murska Sobota je srebrni znak prejela Zora Levačič, bronastega pa Boris Ficko, Blaž Berden in rodovski bataljon 72. brigade Slovenske vojske v Murski Soboti.

Ob 1. marcu, mednarodnem dnevu Civilne zaščite, je Uprava za zaščito in reševanje oziroma štab Civilne zaščite Slovenije tudi letos razpisal natečaj za podelitev nagrad. Zaradi epidemioloških ukrepov doslej niso izvedli državne in regijske prireditve. Kot pravi poveljnik Civilne zaščite za Pomurje Martin Smodiš, še vedno čakajo na ustrezno priložnost za podelitev priznanj.

Vsestranska Zora Levačič

Pred razporeditvijo v občin-

ski štab Civilne zaščite Mestne občine Murska Sobota (2004) na dolžnost prve pomoči je v Območnem združenju Rdečega križa Murska Sobota aktivno delovala kot predavateljica in organizatorica različnih dejavnosti zagotavljanja pomoči. V novi vlogi je Zora Levačič iz Murske Sobote sodelovala tudi v aktivnostih organiziranja, usmerjanja in opremljanja enot prve pomoči v občini, enako tudi pri njihovih pripravah na preverjanjih usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa na regijskih in državni ravni. Kot članica ob-

činskega štaba je lani pomagala v boju za zaježitev epidemije covid-19.

Boris Ficko iz službe za podpora

Že od leta 2000 je v službi za podporo Civilne zaščite Mestne občine Murska Sobota. Ficko, ki živi v Černelavcih, je zaslužen za dobre pogoje za uspešno izvajanje nalog te službe. Leta 2019 je sodeloval pri izvedbi tehničnega zbora, lani pa bistveno pomagal pri zaježitvi prvega vala epidemije.

Bronasti, srebrni in zlati znak Civilne zaščite.

Potapljač reševalec Blaž Berden

Blaž Berden živi v Murski Soboti in je podvodni reševalec po srcu in duši. Že šest let je član podvodne reševalne službe Reševalne postaje Murska Sobota. Ni še star trideset let, a že sodi v kleno jedro operativne enote s 47 intervencijami. Odlikujeta ga požrtvovalnost in zanesljivost, saj je v teh letih so-

deloval pri večini akcij. Veliko prostega časa namenja usposabljanju, s posebnim poudarkom na sodobni potapljaški in reševalni opremi. Prav tako bogate potapljaške izkušnje in znanje prenaša na mlajše potapljače. S požrtvovalnostjo se je izkazal tudi lani, ko se je s kolegi na Soboškem jezeru pripravil na potop, na drugem koncu jezera pa se je tedaj utopil kopalec.

Foto: Aleš Cipot

AVSTRALSKI FILMSKI IGRALEC IN REŽISER (MEL)

GOL, NEPORASEL HRIB, GOLEC

SVEŽA ZAMISEL

NEMSKI MOTOČIKLISTIČNI DIRKAČ (STEFAN)

PLOD PRI FIZOLU IN GRAHU

OTTO NICOLAI KISLINA

SHAKE-SPEAROV NASLOVNI JUNAK

LAHKO PREBAVLJIVA HRANA

ŽEPNI RAČUNALNIK

VIDA URŠIČ BRUNO ČEZ POTOK

ČASTNA MEŠČANKA LJUBLJANE

UREJENOST, PRIPRAVLJENOST

BIVŠI TRENER GORICE PETRIČ

VELIK ELIPSAST KROŽNIK

ČUT ZA ZAZNAVO SVETLOBE

OSSIP ZADKINE

KARTAZAN, VOJSKOVOĐJA NASILEN PLENILEC

SOGOVORNIK

ZGRADBA ZA ZAČASNO UPORABO

OGRAJEN PROSTOR ZA ŽIVINO, OBOR

NEKDANJI MADŽAR, PREDSEDNİK (FERENC)

HRVAŠKA IGRALKA BEGOVIČ

NEVIDNI BOJEVNIK, NINJA

KAREL ZELENKO

ZA POLTON ZVISAŠI TON A

ZELO VITEK PES Z DOLGIM GOBCEM

AMERIŠKA IGRALKA (FRANCIA)

PERUJSKI INDIJANCI Z RAZVITO KULTURO

BOŠTJAN OGRIS

AMERIŠKO SMUČARSKO SREDIŠČE

ODEBELENI DEL DEBLA NAD PANJEM

PEVKA DRAGOVIČ DOKTOR

VRSTA ČETVERKOTNIKA KONTAKT

IZRAELSKA DRŽAVNICA (GOLDA)

GLAS VODE PRI VRETJU KRUŠNI OČE BAKHA

BIATLONKA BESCOND ALEC BALDWIN

PREDNJA STRAN KOVANCA DELOVA PRILOGA

NEFORMALNA VPLIVNA SKUPINA 3,14

CRKOVINA

PRVI RIMSKI ZALOŽNIK

DOLENJSKA REKA PISATELJ KOZAK

ENOTA ZA MOČ STRANSKI DEL MEDENICE

ŠTEFAN OSTOJA FRAČAR

LEGENDA TEDNIKA (JANKO) SANJE

LEF REMICK LIRSKA SLAVILNA PESEM

HRVAŠKO MESTO OB DRAVI

ODGOVOR NA DUPLIKO

UDAREC PRI BOKSU PLIMOVA-NJE

IZREDNA LEPOTA MANJŠE NASELJE

OBRI POLJSKI FILOZOF (ALFRED)

DANIEL ... MOI VESLAČ ČOP

ŽENJA LEILER OČKA

PEVEC SMOLAR ALBERTO TOMBA

GRADBENI STROKOVNIAK KONEC POLOTOKA

TARSKI - poljski filozof (Alfred) MADL - madžarski državnik (Ferenc) SILEN - spremljevalec boga Bakha

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH BREZPLAČNA UČNA POMOČ

Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota je koordinatorski projekt Promocija, animacija in učna pomoč od leta 2018 do leta 2022 – ATENA za Pomurje. Projekt omogoča brezplačno učno pomoč osebam, vpisanim v izobraževanje odraslih.

POGOJ ZA VKLJUČITEV: vpis v formalno izredno izobraževanje odraslih (kadarkoli)

UČNA POMOČ VKLJUČUJE: razlago in utrjevanje učne snovi za posamezen predmet ali del učne snovi ter pripravo na maturo oz. zaključni izpit – poteka v skupini z največ 8 udeleženci

ŠTEVILO UR IZVAJANJA UČNE POMOČI: 16 ur oziroma prilagojeno potrebam posameznika ali skupine

Udeleženci se lahko v brezplačno učno pomoč vključijo na teh ustanovah:

- Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota
- Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci
- Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer
- Ekonomška šola Murska Sobota
- Ljudska univerza Lendava
- Biotehniška šola Rakičan

Prijave in dodatne informacije: Tel.: 02 534 89 35 (Alenka Glavač Geršanov) <https://atena-v.si/> ucnapomoc.atena@spts.si

Vabimo vse, ki nimajo dokončane srednje izobrazbe in so vpisani v katerega izmed formalnih programov izobraževanja, da se oglašijo pri organizatorjih izobraževanja odraslih ter skupaj poiščejo možnosti vključitve v programe brezplačne učne pomoči.

Projekt, ki ga sofinancirata Republika Slovenija – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada, se bo izvajal v obdobju 2018–2022. Namen projekta je povečati vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje ter izboljšati kompetence, ki jih odrasli potrebujejo zaradi potreb na trgu dela.

Geslo križanke, svoje ime in priimek ter naslov nam pošljite do torka, 1. junija 2021, na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Za križanko

Geslo križanke s svojimi podatki nam lahko pošljete tudi na urednistvo.novin@murska-sobota.si.

Nagrajenka križanke iz prejšnje številke (št. 208): Ida Lajnšček, Lendavska ulica 51, 9000 Murska Sobota

AP MS d.d. Bakovska ulica 29a 9000 Murska Sobota

NAGRADA: 1x darilni bon v vrednosti 30,00 EUR za razpisni izlet ali potovanje, ki je v organizaciji Turistične agencije Klas.

Izžrebani nagrajenec se z obvestilom, ki ga prejme s strani Mestne občine Murska Sobota, oglasi v poslovalnici Turistične agencije Klas Murska Sobota, Slomškova ul. 42, 9000 Murska Sobota (na avtobusni postaji).

Rešitev križanke iz prejšnje številke vodoravno:

FARSA, OMARA, LOPAR, KN, KO, LASAN, IMOLA, SIMPATIZER, SKA, AMALIE SKRAM, IO, MITO, RAO, OSOR, ST, DIM, PIANIST, KAM, POBARVANKA, OTOK, SOVA, ČD, SOLISTKA, MARAT, TRI, MASNA ENOTA, TROT, JUR, MIM, POVOD, TARIK, ČA, ARES, TE, ALADAR, MANIKURA, NORNA, ELICA, ODVISNIK, TOKAJ, ROCK.

MURSKA SOBOTA »inda«

Posnetek Murske Sobote iz zraka. Industrijska cona za železniško progo s tovarno Mura, na spodnjem robu del pokopališča, silosa pa še ni. | Foto: Jože Kološa - Kološ

Naslednja številka Soboških novin izide v torek, 15. junija, 2021. Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.	Izdajateljski odbor: Romeo Varga (predsednik), dr. Aleksander Jevšek, Robert Žižek, Nives Cajnko, Andrej Mešič, Slavica Meglič in Vlasta Veren. Naslovnica: drevored Martina Luthra, foto: Aleš Cipot	Odgovorni urednik: Tadej Buzeti Jezikovni pregled: Rajko Marinič Grafična priprava: Grafex, d. o. o. Tisk: Grafex, d. o. o. Naklada: 7300 izvodov	Mesečnik Soboške novine prejemajo gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno. Elektronska pošta uredništva: urednistvo.novin@murska-sobota.si	Telefon: 02 525 16 18 ISSN št.: C501-4166 Uredništvo medija ne odgovarja za kvaliteto in slovnično pravilnost izdelanih oglasov, poslanih s strani organizatorjev dogodkov.
---	---	---	---	---

PRIREDITVE IN DOGODKI		
torek, 18. 5. 2021, od 9.00 do 17.00	mednarodni dan muzejev (prost vstop v muzej)	Pomurski muzej Murska Sobota
četrtek, 20. 5. 2021, ob 20.00	Kulturnih 30'	v živo na Mikkovem Facebooku
četrtek, 20. 5. 2021, ob 20.00	Amerikanski Slovincov glas šteje 100 let	v živo na kanalu YouTube Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
od srede, 26. 5., do petka, 28. 5. 2021	Music Slovenia Regional_MIKK	Mikk Murska Sobota
petek, 28. 5. 2021	festival ulične kulinarike SOČNA VILICA (če bodo dovoljene prireditve za vsaj 500 udeležencev)	Slovenska ulica v Murski Soboti
sreda, 26. 5. 2021, ob 18.00	Splet besed	v živo na Mikkovem Facebooku
četrtek, 3. 6. 2021, ob 20.00	Kulturnih 30'	v živo na Mikkovem Facebooku
sreda, 9. 6. 2021, ob 18.00	Splet besed	v živo na Mikkovem Facebooku
vsako sredo ob 16.30	e-pravljice (PIŠK MS)	na kanalu YouTube Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 11. 6. 2021	festival ulične kulinarike SOČNA VILICA (če bodo dovoljene prireditve za vsaj 500 udeležencev)	Slovenska ulica v Murski Soboti

PREDAVANJA		
ponedeljek, 17. 5. 2021, ob 17.00	Užitne in strupene gobe – predavanje Milan Kelhar	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 17. 5. 2021, ob 18.30	PREDSTAVITEV AJURVEDE dr. Vaidya Shiyas Hussain Sheriff – po Zoomu (obvezne prijave)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 24. 5. 2021, ob 18.30	PREDSTAVITEV AJURVEDE dr. Vaidya Shiyas Hussain Sheriff – po Zoomu (obvezne prijave)	Hiša Sadeži družbe
petek, 28. 5. 2021, od 18.00 do 20.00	SMO SAMI V NESKONČNEM UNIVERZUMU? ZDRAVILNA MOČ PIRAMID – okrogla miza Timea Titan	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 31. 5. 2021, ob 18.30	PREDSTAVITEV AJURVEDE dr. Vaidya Shiyas Hussain Sheriff – po Zoomu (obvezne prijave)	Hiša Sadeži družbe

RAZSTAVE		
od četrтка, 15. 4., do nedelje, 30. 5. 2021	Branko Šömen – 85 let	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
od 26. 4. do 9. 6. 2021	ulična razstava » Arhitekturne oblike – Sinagogi Lipóta Baumhorna v Szegedu in Murski Soboti « (ZKTŠ Murska Sobota)	Slovenska ulica v Murski Soboti
petek, 14. 5. 2021, ob 18.00	otvoritev razstave: Matej Markovič	Mikkova galerija Odprto obrobje
od petka, 14. 5., do srede, 23. 6. 2021	Mirko Rajnar: »UP« (velika galerija) Andrej Perko (mala galerija)	Galerija Murska Sobota
	ulična razstava » Szilna szoudba, Murska Sobota 1941–1945 « (Pomurski muzej Murska Sobota) že na ogled	drevored Martina Luthra, Murska Sobota
sobota, 15. 5. 2021 (na ogled do 31. 5. 2021)	razstava dijakov zaključnih letnikov programa Tehnik oblikovanja SPTŠ Murska Sobota (SPTŠ MS in PIŠK MS)	avla in dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 20. 5. 2021 (na ogled do 30. 6. 2021)	Amerikanski Slovincov glas šteje 100 let	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
ponedeljek, 31. 5. 2021 (na ogled do 19. 6. 2021)	kiparska in slikarska razstava » Drevo ima še stotero vej « (Milena Marija Reščič in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
torek, 1. 6. 2021 (na ogled do 30. 6. 2021)	Slikarji iz pomurskih društev upokojencev so ustvarjali tudi v času korone (Pomurska pokrajinska zveza upokojencev MS in PIŠK MS)	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

DELAVNICE		
sobota, 15. 5. 2021, ob 10.00	brezplačna družinska delavnica (na svetovni dan družin): Moj vlakec – izdelava vlaka iz kartona	Pomurski muzej Murska Sobota
ponedeljek, 17. 5. 2021, ob 19.00	transmisijška meditacija (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe
torek, 18. 5. 2021, ob 17.00	pogovorna delavnica: ŽIVI SEBE (Jelka Tkalec Vučina)	Hiša Sadeži družbe
od torka, 18. 5., do petka, 21. 5. 2021, ob 13.00	Pre-oblikovalnica	Mikk Murska Sobota
sreda, 19. 5. 2021, ob 17.00	delavnica: TESNOBA (Društvo bolnikov Zebra, bolnikov s fibromialgijo) mag. psih. Andreja Petrovič – po Zoomu (obvezne prijave na andreja.petrovic@zd-po.si)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 19. 5. 2021, ob 19.30	taoistična meditacija za sodoben način življenja, 11. del Jean Frumen – po Skypu (obvezne prijave)	Hiša Sadeži družbe

četrtek, 20. 5. 2021, ob 17.30	JOGA OBRAZA Nuša Solar Horvat – po Zoomu (obvezne prijave na nussah.ms@gmail.com)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 20. 5. 2021, ob 18.30	KAKO PREMAGAMO STRAHOVE Breda Dular (obvezne prijave)	Hiša Sadeži družbe
petek, 21. 5. 2021, ob 16.00	VEDEŽEVAJE Zdenko Pestner	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 24. 5. 2021, ob 18.00	SOOČANJE S TEŽAVAMI ALKOHOLIZMA Milan Osterc (za pomoč v primeru stisk na voljo kadarkoli – kontaktna številka 031 538 586)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 24. 5. 2021, ob 19.00	transmisijška meditacija (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe
torek, 25. 5. 2021, ob 18.00	TERAPEVTSKA JOGA Slavko Milavec	Hiša Sadeži družbe
sreda, 26. 5. 2021, ob 19.30	taoistična meditacija za sodoben način življenja, 12. del Jean Frumen – po Skypu (obvezne prijave)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 27. 5. 2021, ob 17.30	JOGA OBRAZA Nuša Solar Horvat – po Zoomu (obvezne prijave na nussah.ms@gmail.com)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 27. 5. 2021, ob 19.00	Kako ustavimo negativen vpliv okolice Breda Dular (obvezne prijave)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 31. 5. 2021, ob 19.00	transmisijška meditacija (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe
torek, 1. 6. 2021, ob 18.00	energetska samopomoč Jože Mlasko	Hiša Sadeži družbe
sreda, 2. 6. 2021, ob 17.00	delavnica: TESNOBA (Društvo bolnikov Zebra, bolnikov s fibromialgijo) mag. psih. Andreja Petrovič – po Zoomu (obvezne prijave na andreja.petrovic@zd-po.si)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 3. 6. 2021, ob 17.30	JOGA OBRAZA Nuša Solar Horvat – po Zoomu (obvezne prijave na nussah.ms@gmail.com)	Hiša Sadeži družbe
sobota, 5. 6. 2021, ob 10.00	poučno-razvedrilni sprehod skozi Trubarjev drevored (namenjeno osnovnošolcem III. triade in srednješolcem; obvezne prijave na info@zpt.si, Zavod Primoža Trubarja Murska Sobota)	Zavod Primoža Trubarja Murska Sobota
ponedeljek, 7. 6. 2021	SOOČANJE S TEŽAVAMI ALKOHOLIZMA Milan Osterc (za pomoč v primeru stisk na voljo kadarkoli – kontaktna številka 031 538 586)	Hiša Sadeži družbe
od ponedeljka, 7. 6., do petka, 11. 6. 2021, od 17.00 do 21.00	delavnica sodobne likovne umetnosti	Mikk Murska Sobota
četrtek, 10. 6. 2021, ob 17.30	JOGA OBRAZA Nuša Solar Horvat – po Zoomu (obvezne prijave na nussah.ms@gmail.com)	Hiša Sadeži družbe
sobota, 12. 6. 2021, ob 10.00	delavnica o zgodovini tiskarstva: Tiskar za en dan (namenjeno osnovnošolcem III. triade in srednješolcem; obvezne prijave na info@zpt.si, Zavod Primoža Trubarja Murska Sobota)	Zavod Primoža Trubarja Murska Sobota

ŠPORT		
sreda, 19. 5. 2021, ob 17.00	IGRE S KARTAMI Dominik Golob	Hiša Sadeži družbe
petek, 21. 5. 2021, ob 14.00	TAROK Darij Seršen	Hiša Sadeži družbe
petek, 21. 5. 2021, ob 19.00	PING PONG – igranje namiznega tenisa Dean Horvat	Hiša Sadeži družbe
petek, 28. 5. 2021, ob 14.00	TAROK Darij Seršen	Hiša Sadeži družbe
petek, 28. 5. 2021, ob 19.00	PING PONG – igranje namiznega tenisa Dean Horvat	Hiša Sadeži družbe
nedelja, 30. 5. 2021, ob 12.00	spust po Muri za Dimekov memorial (Planinsko društvo Matica Murska Sobota)	Brod na Muri, Krog
sobota, 5. 6., in nedelja, 6. 6. 2021, ter sobota, 12. 6., in nedelja, 13. 6. 2021, čez cel dan	turnir Avto Rajh Open 2021 (DNŠ Mura)	Mestni stadion Fazanerijska
sobota, 5. 6., in nedelja, 6. 6. 2021, od 10.00	regata za državni pokal Slovenije razreda fireball	Soboško jezero
nedelja, 6. 6. 2021, ob 9.00	Expano Sup Challenge (državno prvenstvo v supanju, ZKTŠ Murska Sobota ter Surf in sup klub Pomurje)	Soboško jezero
sobota, 12. 6. 2021, ob 14.00	rekreativni potop na Soboškem jezeru (potapljaško društvo)	Soboško jezero

Zavod za kulturo, turizem in šport
Murska Sobota

Za objavo dogodkov in koordinacijo terminov dogodkov se obrnite na TIC Murska Sobota, tel: 02/534 11 30, e-pošta: tic.ms@ztkts-ms.si

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je zadolžen tudi za koordinacijo prireditev v Mestni občini Murska Sobota. Organizatorje kulturnih, turističnih in športnih prireditev vabimo, da v naši turistični pisarni (Turistično-informacijski center Murska Sobota) preverijo, kateri dnevi so že zasedeni z dogodki.